

LETO
YEAR 42

misli

THOUGHTS

AVGUST 1993

Naslovna slika: Kip Friderika Baraga, misijonskega škofa, v Trebnjem. Leto je minilo 125 let odkar je umrl.

+ + +

NAJ tokrat spet upravnik kaj pove. Najprej, kar sem že večkrat omenil: za čuda se selimo. Sleherni mesec je med naročniki kakih pet sprememb naslovov. Ob tem bi prosil, da s pošiljanjem novega naslova gotovo napišete tudi svoj prejšnji naslov. Tako bom zares pravi družini popravil naslov in ne bo prišlo do kake pomote. Nekaterih enakih priimkov je kar cela vrsta npr. Iskra, Horvat . . . Več primerov imam v imeniku, ko imata dve osebi celo isto ime, ne le priimek. Z dodatkom prejšnjega naslova ob selitvi mi odvezmete del skrbi, sebi pa zagotovite prejemanje MISLI.

Drugo pa je tole: kadar dajete naročnino v roke (v zakristiji, dvorani ali kjerkoli), ne računajte, da si bo pater zapomnil ime, če ga takoj ne zapiše. Najbolje je, da mu daste naročnino v kuverti, a na njej ali v njej naj bo gotovo ime in naslov. Večkrat sem že dobil kuverto z naročnino, ko pa sem jo odprl, je bil v njej samo denar. Kako bi si mogel zapomniti darovalca, ko istočasno srečam vrsto ljudi.

To sta dve važni zadevi, ki mi lahko prihranita glavobol. In vedite, da je pater upravnik tudi le človek in more pri najboljši volji kaj pozabiti (menim, da ima v svoji starosti do tega celo pravico). Vesel sem pa, če me kdo spomni, da pozabo ali pomoto popravim. Čisti računi, dobri prijatelji!

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČIMO SE SLOVENSKO – I. del – Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol – Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Marija Penca – Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancem.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I. Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11 dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio-kaseto vred 6 dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnjo izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSLEM, II. del. – Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 3 dolarje.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 4 dolarje.

PISMA MRTVEMU BRATU – Topli spomini na brata – Avtor je duhovnik lazarist Franc Sodja – Cena 12 dolarjev.

PRED VRATI PEKLA – Duhovnik lazarist Franc Sodja opisuje v živo življenje v ljubljanskih zaporih po končani vojni. – Cena 8 dolarjev.

JESENSKO LISTJE – Prva pesniška zbirka adelajdskega pesnika Ivana Burnika – Legiša. Ves dobiček je namenjen ljubljanski otroški bolnišnici. Cena 10 dolarjev.

misli (THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'Beckett Street, KEW, Vic. 3101 – Naslov: MISLI, P.O.Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel.: (3)853 7787 – Fax (03)853 6176 + Naročnina za leto 1993 je 10.– dolarjev, izven Avstralije 18.– dolarjev, letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel.: (03)387 8488 – Fax: (03)380 2141

Božje misli in človeške

Leto

42

Št.

8

AVGUST 1993

- Obletnica posvetitve - Iz Družine
- Rafko Valenčič - stran 193
Posvetilna molitve - stran 194
Slovenske narodne vrednote
- iz "Slov.država" - stran 195
Pozdravljeni - mrtvil. . .
- France Dejak - stran 196
Pri naših katakombah
- Branko Rozman - stran 197
Spomini na romanja
- Jožica Pizzoni - stran 198
Legenda o Mariji s plaščem
- M. Lussnig-V. Zaletel - stran 199
Slovenska Istra /iz Kat. glasa/
- Milan Gregorič - stran 201
Soči - odlomek pesmi
- Simon Gregorčič - stran 202
Središče svetih Cirila in Metoda,
Melbourne - P. Bazilij - stran 203
Izpod Triglava - stran 206
Edinost, sreča, sprava . . .
Krivda, kazen, pokora
- P. Tone - stran 208
Središče svete Družine, Adelaide
- P. Janez - stran 210
Mejni zapleti s Hrvaško
- Svob. Slov. - stran 211
Moje celice - zapiski iz zaporov
- Jožko Kragelj - stran 212
Naše nabirke - stran 212
Prošnja vsem slov. ustanovam
- Ivan Tomažič - stran 213
Pismo dr. Mirka Juraka,
predsednika SIM - stran 215
Mi bomo sanjali . . . - pesem
- Ivan Zorman - stran 215
Središče svetega Rafaela, Sudney
- P. Valerijan - stran 216
Z vsem vetrov - stran 218
Kotiček mladih - stran 220
Križem avstralske Slovenije
- stran 221

OBLETNICA POSVETITVE

MAGNIFIKAT slovenskega naroda - tako bi lahko označili 15. avgust 1992, praznik Marijinega vnebovzetja, ko smo slovenski katoličani v svojih svetiščih na Brezjah, Sveti gori in Ptujski gori, v naših župnijah in po domovih obnovili posvetitve slovenskega naroda božji Materi. Ta dan bo poleg nekaterih drugih dni v zadnjih dveh letih - plebiscit o osamosvojitvi, razglasitev in mednarodno priznanje samostojne Slovenije - zapisan med pomembne mejnike naše zgodovine.

Svoj Magnifikat - hvalnico Moja duša poveljuje Gospoda - je Marija izrekla na obisku pri teti Elizabeti. Obe sta bili deležni posebne božje milosti. Postali sta materi: prva Kristusa, obljubljenega Odrašenika sveta, druga Janeza Krstnika, Kristusovega predhodnika.

Marijina hvalnica je vpeta v zgodovino izraelskega naroda, a tudi narodov vsega sveta in vseh časov. Ni hvalnica samo njej dani milosti, marveč božji dobroti, namenjeni vsemu človeštvu. Samo ona je postala božja Mati, toda Mati Odrašenika vseh ljudi. V svoji hvalnici se Marija spominja zgodovinskih dejstev: zaveze med Bogom in človekom, obljub, danih izvoljenemu ljudstvu. Spominja se prehojene poti izraelskega naroda, preskušanj in padcev, božje zvestobe in človeške nezvestobe. V duhu zre prihodnje rodove, ki bodo zaradi Njega ZGODI SE, v katerem je izpovedala popolno predanost Bogu, blagovali Njo in se zahvaljevali Bogu.

Podobnosti Marijine hvalnice in sedanjega slovenskega trenutka so očitne. S sprejemom krščanske vere smo Slovenci postali deležni božje izvolitve, med drugim tudi varstva božje Matere, ki smo ji posvetili skoraj sedmino vseh cerkva na našem ozemlju. S krščanstvom smo stopili med evropske kulturne narode, h katerim smo se po svojem značaju in kulturi vedno prištevali. Tudi polstoletna laž in utvara o obljubljeni deželi socializma tega nista mogli spremeniti. Majhni kot smo, smo ohranili lastno identiteto in ozemlje med germanskim in romanskim svetom. Pestila nas je večja lakota po svobodi in ustvarjalnosti kot po kruhu. Ponížani in razžaljeni nismo imeli ne moči in ne želje po maščevanju.

Res je, s psalmistom Davidom bi morali tudi mi izreči svoj Miserere - Usmili se nas, o Bog! za nezvestobo in omahovanja v zgodovini, za odpade od vere, odstopanja od moralnih načel in poštenosti, za needinost in sovraštvo med nami, za

Izročitev in posvetitev Mariji je najprej izraz naše globoke hvaležnosti božji in naši Materi Devici Mariji za njeno varstvo in pomoč v zgodovini slovenskega naroda. Zaupanje v Marijino priprošnje se je v naši vernosti vedno bolj poglobljalo, vedno bolj razvijalo, o čemer pričajo romanja na Marijina božja pota, Marijine pobožnosti in Marijine pesmi.

Posvetitev Mariji je izpoved naše vere v Boga in zaupanja v Marijino pomoč. Marija Pomagaj je naslov romarske bazilike na Brezjah. Marija nam je pomagala v preteklosti, Marija nam pomaga danes in nam bo pomagala v prihodnosti ter nas vedno bolj vodila k Jezusu in po njem k Očetu. /Nadškof A. Šuštar/

bratomorno vojno . . . Zatajili in zavrgli smo vrednote, tudi življenje samo. O tem govorijo samomori, brezcilnost življenja, druge narodove napake, ne nazadnje celo nova ustava z uzakonitvijo "pravice do splava". Malo nas je, a še ti ne najdemo poti do medsebojnega razumevanja in sodelovanja. Vsi smo potrebni predvsem moralne prenove, pa nam ta beseda, kaj šele dejanja, ne gre iz ust. Bodi dovolj naštevanja temnih strani naše preteklosti in sedanjosti, osebnega in narodovega značaja.

Posvetitev božji Materi je izraz in dejanje osebne vere. Izpovedali smo jo verni kristjani. Nihče ni bil k temu prisiljen, ne verujoči, še manj drugače misleči. Toda vera in ljubezen verujočih sme in mora zaobjeti vse ljudi in rodove, vse pore življenja. Izraža zvestobo koreninam našega bivanja, ki so v Bogu, zvestobo narodu, iz katerega izhajamo, in upanje v njegovo prihodnost, pa tudi pripravljenost živeti po Marijinem vzoru — v zvestobi Bogu in ljudem, v poštenosti, delavnosti, solidarnosti . . .

RAFKO VALENCIČ

PRESVETA DEVICA MARIJA!

Ti si Jezusova mati:
ti si ga pod srcem nosila, ga rodila
in z njim pod križem trpela.

Ti si tudi naša mati:
tvoja materinska roka nas je varovala
skozi vso zgodovino.

Tebi izročamo sami sebe,
da bi v molitvi in pokori spreminjali svoja srca.

Tebi izročamo naše družine,
da bi bile odprte za življenje
in bi mladim odkrivala duhovne vrednote.

Tebi izročamo Cerkev na Slovenskem,
da bi v zvestobi evangeliju gradila edinost.

Tebi izročamo slovensko domovino,
da bi napredovala v luči vere in krščanskega izročila.

Tebi izročamo naše rojake po svetu,
da bi ostali zvesti Bogu in svoji domovini.

Tebi, naša MATI, se danes vsi skupaj posvetimo.

Sprejmi nas v svoje varstvo in nas izroči
svojemu Sinu Jezusu, našemu Odrešeniku,
ki živi in kraljuje vekomaj. Amen.

SLOVENSKE NARODNE VREDNOTE

IVAN CANKAR jih je na svojstven, njemu lasten način, označil v treh bogatih, neizčrpnih besedah: MATI, DOMOVINA, BOG!

Slovenske vrednote, bistvene oznake, ki že tisoč let in čez ohranjajo naš narod, so v glavnem naslednje:

- slovenski jezik;
- osrednja slovenska misel, vseslovenska narodna zavest, ki s pomočjo krajevnih posebnosti spontano in neprisiljeno uravnava in vodi celotno narodno življenje;
- versko prepričanje, vera kot urejevalka zasebnega in javnega slovenskega narodnega življenja;
- slovenska zgodovina;
- slovenska državna miselnost z vrojenim demokratičnim političnim procesom – katerega so slovenski komunisti med zadnjo svetovno vojno s svojo, po kominterni slovenskemu narodu vsiljeno neosvobodilno komunistično revolucijo onemogočili, po vojni pa popolnoma odpravili;
- bogata, vsestranska slovenska kulturna dediščina, ki nas Slovence po svoji izvorni izrazni sili postavlja v vrsto drugih kulturnih narodov;
- zakoreninjene, slovenskemu narodu svojstvene in zavestne navade, tudi običaji imenovane;
- slovenska zemlja, v kateri so vse narodne vrednote globoko zakoreninjene;
- vedno živa slovenska narodna zavest, da je vse to neovrgljiva in neodtegljiva last slovenskega naroda;
- vrojena, splošna, vseslovenska pripravljenost braniti to skupno prepričanje, živo zavest, te skupne slovenske narodne vrednote, tudi svetinje imenovane.

Te žive slovenske narodne vrednote so naš narod od naselitve sem reševale, krepile v naši narodno-kulturni, gospodarsko-politični rasti in bodrile v naši borbi po svobodi in neodvisnosti.

Življenjska moč teh vrednot bi se morala z vsakim slovenskim rodod okrepiti in izbirati take življenjske pogoje, v katerih bi nemoteno rastle, našle zaščito, dajale pobudo in slovenskemu narodu gojile upanje na lepšo bodočnost zdaj v svobodni, mednarodno priznani slovenski državi.

V kakšnem odnosu smo danes Slovenci v domovini, zamejstvu in zdomstvu do slovenskih narodnih vrednot?

Zdi se mi umestno, da si na pragu tretjega tisočletja izprašamo vest in iskreno vprašamo: Ali smo Slovenci – s tisoč let in čez staro zgodovino – kot narod napredovali ali nazadovali?

Kako je danes s slovensko mladino? Je slovenska mladina danes narodno zavedna? Kje je vzrok upadajoča slovenske narodne zavesti?

V kakšnem odnosu je danes slovenska mladina do slovenskih narodnih vrednot?

Vsak zase in vsi skupaj resno premislimo o teh, za Slovence najvažnejših narodnih vrednotah in kaj vse moramo napraviti, da jih poživimo ali oživimo, da bodo zopet krepile vsestransko slovensko narodno rast.

“Slov. država”

Organizatorji vsakoletnih študijskih dnevov DRAGA 93 so se v letošnjem napovednem sporedu spomnili tudi zvestih udeležencev iz prejšnjih let, ki so v zadnjem času umrli. Tako so o DR. JURETU KOCETU, ki je živel v naši sredi, zapisali tole: Prihajal je redno in s pravcatim nahrbtnikom navdušenja, iz najbolj oddaljenega kotička slovenske diaspore – iz Avstralije. Bil je, če ne najstarejši, pa gotovo po letih eden najbolj častitljivih obiskovalcev naših študijskih dnevov. Tudi med najogljivejšimi je bil, ko je v debatah izpovedoval slovensko ljubezen in strastno privrženost demokraciji, pravici in resnici. Zdaj pa že dobro leto počiva v rodni Beli krajini.

Pozdravljeni

— mrtvi...

Kočevski Rog 1993. - Nedelja pred praznikom apostolov Petra in Pavla — 27. junija — je letos zbrala osem do deset-tisočglavo množico v gozdnem svetišču pod Krenom: k molitvi in spominu, ob enem največjih množičnih grobov po končani vojni pobitih domobrancev.

Letos je bil med govorniki FRANCE DEJAK, eden redkih, ki se je takrat rešil iz brezna — živa priča tistih strašnih dogajanj leta 1945. Berimo, kaj je povedal!

VESEL sem in žalosten obenem, ko stojim danes na kraju, kjer se je pred osemindesetimi leti dogajalo nekaj, kar se med ljudmi ne bi bilo smelo. Mesec dni po koncu druge svetovne vojne so brez vsake sodbe zmetali v jame na tisoče mladih življenj. Ta zločin je tolikšen, da ga je težko odpustiti, še težje pa pozabiti.

Kaj vse se je dogajalo na tem kraju, vedo samo Bog, redki preživeli in pa morilci. Ti pa nočejo govoriti.

Tudi jaz sem bil žrtev, vse do jame in v jami sami, zato vem, kako smo izmučeni in ponižani padali vanjo. Samo nekaterim od tisočev je bilo dano, da smo se rešili. Zakaj, se sprašujemo mi sami še danes. Bog je hotel priče! Da povemo, kaj se je delalo v tistih za nas tako strašnih in težkih dneh.

Vprašujem tiste, ki so za to odgovorni: zakaj nas niste kar pobili, zakaj ste nas še mučili in poniževali?

Pred smrtjo nam niste dali niti požirka vode, slekli ste nas do golega in mnoge še žive zmetali v brezna. Ali se niste nad nami maščevali in izživljali do skrajnih meja?

Zato sem danes tu in govorim. Ne, ker bi se hotel maščevati, temveč, ker sem dolžan povedati, kako je leta 1945 umirala domobrantska vojska. Izpolniti hočem in moram obljubo, ki smo jo dali domobranci drug drugemu na poti do jame ali v jami sami.

Kdor koli od nas ostane živ in se reši, naj priča, kako in zakaj smo umirali, pa tudi pove, kdo so bili morilci! To obljubo sem umirajočim dal tudi jaz. Iz-

polnjeval sem jo vedno in povsod, kjer mi je bilo dano.

Zato sem srečen, da to lahko storim danes prav na kraju, kjer ste umirali vi, moji soborci.

Umirali ste z besedami: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!"

"Na svidenje nad zvezdami!"

"Raje umrjem, kot da bi bil eden od njih!"

Umirali so z odpuščanjem, ker niso hoteli umreti s sovraštvom v srcih. Ker so prepustili Bogu, da sodi.

Tudi mi, preživeli, lahko rečemo — Bog naj sodi! In sodil bo, ker ta zverinski zločin mora biti obsojen in vsi, ki so sodelovali v njem, morajo odgovarjati. Ne zaradi maščevanja, temveč zaradi zgodovine, da bo pravična in jasna našim potomcem.

Rad bi se spomnil še mater domobrancev. Morda je katera še celo danes med nami. Koliko ste pretrpele, ko ste zvedele za smrt svojih sinov, enega, dveh, treh in več, pa niste smele za njimi javno žalovati! Trpele ste tiho in molile.

Spominjam se svoje matere. Kako me je bila vesela, ko sem ranjen, pretepen, žejen, lačen in nag po dnevem tavanju našel domov. Sprejela me je in me zdravila, tolažila in bodrila. Verujem pa tudi, da ste me pobiti domobranci, ki ste bili takrat že pri Bogu, vodili, varovali in mi dajali moči, da bi srečno prestal vse preizkušnje.

Dragi moji soborci!

Danes stojim ob vašem grobu in izpolnjujem obljubo, ki smo si jo dali v jami. Molim za vas, v teža-

vah in stiskah pa se zatekam k vam in sem vselej uslišan. Moja največja želja je bila, da sem še enkrat v vaši bližini. In danes sem tukaj, z vami. Zato sem srečen in pomirjen.

Komunizem se je zrušil, govorimo o odpuščanju in spravi. Še vedno pa se izogibamo imena: domobranca . . . Kaj ni bilo dovolj, da smo bili pozabljeni in o-

sovraženi pol stoletja? Če smo res v demokraciji, potem jih sprejmimo take, kakršni so bili, saj so za domovino žrtvovali vse — tudi svoja mlada življenja!

Bog, narod, domovina!

Počivajte v miru v tem gozdu junakov . . . In še enkrat — kot takrat — na svidenje nad zvezdami! Slava vam, božci, domobranca!

Pri naših katakombah

pa je naslov drugega letošnjega govora v Kočevskem Rogu, ki ga je podal BRANKO ROZMAN, dolgoletni duhovnik med slovenskimi izseljenci. Takole je povedal zbrani množici:

PRVI kristjani v Rimu so se zbirali h Gospodovi daritvi na grobovih mučencev v tamkajšnjem podzemlju, v katakombah. Tako se zbiramo tudi mi ob naših katakombah, pri naših mučencih. Ob tem se jim zahvaljujemo za njihovo življenjsko daritev, hkrati zanje molimo, če imajo morda še kaj dolga pri vsesvetem Bogu; in se jim obenem priporočamo.

Ja, tudi to. Saj so ti naši možje in fantje uresničili ljubezen v najvišji stopnji: po božjih merilih "nima nihče večje ljubezni, kot kdor da življenje za svoje prijatelje". Zato smemo misliti, da že bivajo presvetleni v Očetovi hiši.

Ob misli na njihovo žrtev nas vznemirja vprašanje, ali smo tudi mi izpolnili svoje dolžnosti do Slovenije in do njih. Gre predvsem za dvoje: poskrbeti za resnico o njih in storiti kaj za narodno spravo.

RESNICA O NAŠIH MUČENCIH

Kdorkoli hoče vedeti, lahko ve, da pri nas brez revolucije tudi protirevolucije ne bi bilo. Ob tuji okupaciji se je mrtvaški ples z vso silo raznel s povsem neodgovorno in usodno odločitvijo partijskega vrha, da izrabi narodovo nesrečo za izvedbo revolucije v imenu "velikega" Stalina. Ta se je res skotila in delala korenito, vse prej kot v rokavicah. S poti je moralo vse, kar ni bilo v skladu s staliniščno vizijo. To je zgodovina, ki je ni mogoče spremeniti.

Začela je teči kri — in to nedolžna kri najboljših Slovencev. Dodatna teža te pustolovščine je bila, da je bilo to prelivanje krvi za Slovenijo brez sleherne koristi. Nasprotno: bilo ji je v neizmerno škodo. Z njo je bilo za pol stoletja zabetonirano partijsko eno-umje.

Nesmislu revolucije so se uprli številni Slovenci, to je tisti, ki so bili sposobni videti, kaj se za zavajajočo kratico NOB dejansko skriva, in ki so imeli svoj narod tako radi, da so za njegovo rešitev tvegali vse. To so bili veliki poštenjaki in veliki idealisti: utemeljite in

moč za upor proti revolucijskemu zlu so črpali predvsem iz božjih virov.

Ti ljudje nimajo danes, 45 let po svoji nasilni smrti, pravice niti do dobrega imena. Za našo mlado demokracijo je to dokaj ubožno spričevalo.

Nam pa zastavlja ob tem dejstvu naša vest vprašanje, ali smo kaj storili, da se ta krivica popravi. Tlesnega življenja jim ne moremo vrniti, dobro ime jim moramo.

VPRASHANJE NARODNE SPRAVE

V zadnjih dveh letih ni v našem prostoru zlepa v čem izzvenelo toliko lepih besed kot o tem, da je narodna sprava absolutni pogoj za naše preživetje. Obenem se pa ni v tem času zlepa za kaj tako malo storilo kot ravno za spravo.

Morda lahko ob začetku uresničevanja sprave kaj prispeva tale misel: zastopniki obeh medvojnih vojskujočih se taborov naj bi sedli za isto mizo in začeli v pogovoru reševati konkretne ovire, ki spravo potiskajo v daljno prihodnost.

V seznam vprašanj, ki naj bi jih reševati, spadajo tudi tale:

- nepristransko ugotoviti našo medvojno resnico,*
- v ta namen ustanoviti častno razsodišče, ki naj bi pomagalo pri iskanju krivde in krivcev.*
- priznati svojo krivdo, kolikor jo je na vsaki strani bilo,*
- vse zagrešeno drug drugemu odpustiti,*
- popraviti storjene krivice,*
- oba tabora v pravicah izenačiti in odpraviti posebne pravice tistih, ki jih imajo,*
- odstraniti iz slovenskega prostora vse, kar spominja na revolucijo, in nehati proslavljati vojaške zmage,*
- doseči, da sestopijo z oblasti vsi, ki so med vojno zagrešili kazniva dejanja ali ki so v odločilni meri pomagali vzdrževati povojni totalitarizem.*
- vojnim in povojnim žrtvam vrniti dobro ime in jih spoštljivo pokopati.*

Ker nam spravo narekuje krščanska ljubezen in ker je opisan način mogoče edina pot do nje, naj bi se je lotili čim prej.

Naj končam!

– Vam, naši mučenci, po naših katakombah po vsej Sloveniji, hvala za vašo žrtev: darovali ste največ, kar ste imeli.

– V svetem pismu stoji, da "brez preliivanja krvi ni odrešenja". Po tej božji logiki tudi vaša nedolžno prelita kri ni tekla zaman.

– Tudi ona je bila po večnostnih merilih kri odrešenja: seme, iz katerega bodo v našem narodu spet vzkli tiste vrednote, za katere ste umrli: resnica, poštenje, dobrotu in smisel za večnost.

– Naj bi začele kliti čim prej!

Spomini na romanja

SREDI najbolj vročega poletja, ko vročina utruja tako ljudi kakor naravo, so naši predniki postavili največji Marijin praznik. Ob prazniku Marijinega vnebovzvetja je v našem narodu zasidranih precej izročil, pri srčnih pobožnosti in navad.

Čeprav so spomini na otroštvo, zaradi trpkih trenutkov sedanosti, že vsi blede in odmaknjeni, tu in tam še vedno čutim globino doživetij ob nekdanjih avgustovskih romanjih. Kdor je le mogel, je na veliki šmaren romal vsaj v Log. Peš seveda, če le kaka prijazna duša ni povabila na voz s konjsko vprego, kjer so se na starih odejah tiskali domači s premožnejših kmetij. Če pa smo romali na Sveto goro in se del poti peljali z vlakom, je bilo to že pravo potovanje.

Že priprave na romanje so prinesle okus prazničnosti. V boljših časih je prišel v popotno torbo pohan zajček, kako poletno jabolko in v skrbno zamašeno

steklenico nekaj kavinega nadomestka. In potem tista dolga noč, ko spanec ni mogel ukrotiti trepetajočega pričakovanja! Pa sem vendar skočila kakor vzmet, ko se je babica še v temi sklonila k meni. Na hitro je spletla moje dolge kite, svoje sive lase pa na temenu zvilu v zame tako umetelen zvitek. Vožnja z vlakom do Solkana je bila vedno znova doživetje. Posebno, ko smo zagledali Sočo in vedeli, da je prvi del poti za nami.

Ko smo se vzpenjali proti Prevalu, smo že srečavali romarje, ki so noč preživeli v cerkvi in se po prvi maši vračali domov. Opazila sem, da babica, čeprav moli ali pa z drugimi poje, z rahlim poklonom glave in nasmehom pozdravlja vse, ki se vračajo.

Pa sem bila radovedna: "Stara mama, ali vse te ljudi poznate?"

"Ne, otrok," mi je podarila modrost, ki se je še danes spominjam. "Vidiš, vsi, ki se vračajo, so skoraj gotovo bili pri spovedi in prejeli Gospoda in ker prihajajo od milostne Matere, so govoto polni njene dobrote. Zato jih pozdravljam."

Seveda sem potem še bolj radovedno opazovala mimoidoče, saj sem na njihovih obrazih vsekakor hotela odkriti vse tisto, o čemer je pripovedovala babica. Nekoč nam je naproti prišla skupina moških, ki so čez noč očitno bolj praznili steklenice, kakor pa molili. Seveda sem se jim prijazno nasmehnila, ker pa se mi ni zdelo vse čisto v redu, sem previdno pocukala babico za rokav.

"Stara mama, imajo ti tudi milost?"

"Ah, ti so jo spravili kar v steklenice!" je rahlo nejevoljno odgovorila.

Skrivnost, kako milost spraviš v steklenice, je bila celo za mojo otroško bujno domišljijo preveč. Toda babice si nisem upala več spraševati.

Priljubljena primorska božja pot SVETA GORA (prvotno ime je Skalnica), ki nudi romarju s svoje 682 m višine krasen razgled na vse strani

Nikomur, ki je kdaj poromal na Sveto goro, ni potrebno razlagati, kaj doživljaš, ko se z vrha ozreš v dolino. Na severu se v jasnem vremenu oko zaplete v zasnježene vrhove, na jugu pa lahko poiščeš modrino Jadrana. In potem si oddahneš telo v objemu hladne cerkve in dušo v Materinem naročju.

Romanja danes, z avtomobili po udobni cesti so sicer drugačna, toda še vedno imajo isti cilj: odpočiti se pri Materi! Človeški otrok si svoje telesne matere ne more izbrati po svojem okusu. Zato pa svoje želje, vse svoje neuresničene sanje, svoja čustva in svoja hrepenjenja splete okoli Marije. Zato ima japonska Marija poševne oči, afriška je temnopolta, ruska ikona nosi v sebi vso neizmerno prostranost in polnokrvnost ruske pokrajine, slovenska Marija pa je predvsem – Mati. V njen obraz je vklesano stoletno trpljenje, razočaranja in ponižanje človeških otrok. Slovenska Marijina

pesem zveni drugače od vseh drugih. Razvijala se je dolga stoletja, ko je za našega človeka bila Marija tista, ki je Sinu sporočila: "Kruha nimajo, svobode nimajo, pravice do lastne besede nimajo . . ."

Se je ob posvetitvi našega ljudstva Materi Mariji uresničil davni sen škofa Slomška? Smo se, ali pa, smo spet sposobni postati Njen narod? Smemo upati, da se bo naše, ponekod tako zvozenelo in površno krščanstvo, ob njej in po njej prenovilo? Smemo! Tako pravi Otmar Črnilogar v enem svojih prelepih premišljevanj o Mariji: ". . . Ker je v sebi oblikovala Kristusa, vemo, da ga lahko oblikuje tudi v nas. Ona namreč ve za skrivnost, kako se v človeku upodobi Kristus, ker ga pozna bolje kakor kdorkoli. Zato jo prosimo, da bi nas naučila Kristusa ljubiti in mu služiti. Kdo to bolje zna kakor ona!?"

JOŽICA PIZZONI

Legenda o Mariji s plaščem

MARIA
LUSSNIG
VINKO
ZALETEL

V neki mali vaški cerkvi je stal prelep Marijin kip. Pred davnim časom ga je pobožen umetnik izrezal iz lesa. Nadel je Materi božji velik, sinji plašč, roke je imela sklenjene in njen pogled je bil tako mil in dober, da so ljudje iz vse okolice radi prihajali k temu kipu. Mislili so, da to ni le umetniško delo, ampak Marija sama, ki jih tako dobrohotno in razumevalno gleda.

Pripovedovali so, da je umetniku, ki je napravil ta kip, neka nebeška prikazen ukazala, naj napravi Mariji kar se da velik in širok plašč. Mojster ni vprašal, zakaj. Naredil je, kakor mu je bilo ukazano. Ljudje, ki so zgodbo pripovedovali naprej, se seveda niso mogli dovolj načuditi velikemu Marijinemu plašču.

Nekoč pa je po božjem sklepu deželo obiskala kuga. Nekega dne je prišel iz bližnjega mesta v vas voznik in je pripovedoval, da je tam izbruhnila strašna bolezen. Ljudje so z grozo poslušali in si mislili: "Hvala Bogu, da je mesto daleč!"

Toda dva dni nato je že v njihovi vasi ležalo nekaj na smrt bolnih in kmalu je bilo znano, da je prav voz-

PTUJSKA GORA,
romarsko svetišče
zelene Štajerske, ki ima Marijo s plaščem

nik prinesel kugo v vas in da vsak lahko naleze to strašno bolezen. Vsi so bili prestrašeni. Vsi so trepetali za svoje življenje.

Bila pa je tam žena, mati petih otrok. Tej je Bog položil v srce trdno, neomajno vero. Rekla je: "Ne, ni se nam treba bati! Bog pošilja nad nas preizkušnjo. Moliti moramo, da bi šla mimo nas!"

Vzela je svoje otroke in se podala z vsem, kar je imela – ne v gozd, ne v drugo vas, ampak v malo cerkvico sredi vasi, kjer se je zvonik kakor prst dvigal proti Bogu. Tam je pokleknila pred Marijinim kipom in iz srca molila: "Mati, pomagaj nam!" Otroci so nekaj časa klečali poleg nje, nato so se začeli igrati s svojimi punčkami in lesenimi konjički. Ko so postali utrujeni, so pospali na trdih lesenih klopeh. Mati pa

je molila kar naprej in naprej.

Naslednji dan so prišli še drugi ljudje iz vasi in poklekali ob pobožni ženi. Stari in mladi so jo posnemali in prosili: "Mati, pomagaj nam!"

Kuga je zahtevala po vasi že veliko smrtnih žrtev. V vsaki hiši so ležali bolniki, ljudje so vpili ter jokali v obupu in v strahu pred smrtjo. Toda vedno pogosteje so prihajali k vaški cerkvi. "Gremo prosit Mater božjo," so rekli. Pripovedovali so o trdni veri pobožne žene. Zgled je deloval: cerkev je postajala vedno bolj polna, kakor komaj ob največjih praznikih. In neprenehoma so ljudje prosili: "Mati, pomagaj nam!"

Zvečerilo se je in zahajajoče sonce je razlivalo zadnje žarke skozi okno vaše cerkvice. Padali so na kip Matere božje in v njihovem žaru so se začele motne barve na starem lesenem kipu čudovito svetiti. Ljudje so začudeno gledali in nenadoma so v zraku slišali neke posebne glasove in petje. In medtem, ko so vedno bolj prisrčno ponavljali: "Mati, pomagaj nam!", so videli, kako je Marija svoje sklenjene roke počasi razklenila in jih razprostrla, da se je sinji plašč raztegnil daleč narazen. Tudi dobronni obraz na kipu je oživel: njen mili nasmeh je postal še bolj razumevajoč kot prej in naenkrat so verniki iz drobnih ust povsem razločno zaslišali besede: "Pridite k meni, otroci moji, hočem vam pomagati! . . ."

V začetku si kar niso upali. Toda pobožna žena jc vzela svoje otroke in brez strahu šla k Materi božji pred oltar. Nato so ji sledili ostali verniki. Vsi, ki so malo prej komaj našli še kak prostorček v cerkvi, prav vsi so se lahko skrili pod razprostrti plašč nebeške Kraljice. Tam so zaspali odrešeni vseh morečih skrbi . . .

Nekaj tednov pozneje je cesarjev odposlanec jezdil preko vse dežele, da bi videl, koliko ljudi je smrtni

angel kuge še pustil pri življenju. Več milj daleč so stale zapuščene hiše. Prišel je v prazno vas brez ljudi, kjer so razpadajoča trupla ležala na cestah in poteh, kjer je vse življenje izumrlo. Jezdil je tudi mimo cerkvice, ko zasliši peti otroški glasek. Radoveden odpre vrata v božji hram in tam najde množico ljudi, ki so, kot se mu je zdelo, vsi spali. Eni še zdaj spijo ter jih drugi budijo. Nekateri šepetajo in začudeni strmijo v kip Matere božje, ki z razprostrtimi rokami drži svoj veliki plašč.

Cesarjev odposlanec, ki je doslej imel več opravka po gostilnah kot pa v cerkvah, je pogledal nejeverno po množici, dokler mu ob pogledu na Marijin kip ni postalo pretesno v železnem oklepu. In zaklical je v tihoto tega skrivnostnega kraja: "Ljudje božji, pojdite domov! Zakaj ne obdelujete svojih polj? Daleč naokoli ste vi edino še živi . . ."

Te glasne besede so ljudi spravile k zavesti. Še poslednji so se zdramili.

"Ali je nevarnost kuge minila?" vpraša z otroki obdana žena.

"Pred tremi tedni je bil zadnji primer črne smrti," je odgovoril odposlanec.

Tedaj so se ljudje v cerkvi radostno nasmehnili, objemali so se in mnogi so si brisali solze veselja ter hvaležnosti. Nekdo je splezal v zvonik in zazvonil. Prišli so pomagači in vsi zvonovi so se zamajali. Ljudje so vriskali in padali na kolena ter se zahvaljevali Bogu.

Eden izmed otrok tiste pobožne žene je pozneje postal kipar. Ta je izklesal postave ter jih postavil pod plašč nebeške Kraljice. Še daleč jih ni bilo toliko, kot jih je v času kuge dobilo zatočišče pod Marijinim plaščem. Toda dokončal je delo v spoštovanju in hvaležnosti ter v spomin na veliki čudež v času, ko je po deželi kosila črna smrt.

Marija
na Ptujski gori,
s plaščem in
množico pod
njenim varstvom

DANAŠNJA Slovenska Istra sestoji iz območja nad obalno cesto pa tja gor do Slavnika in Kojnika, kjer že stoletja živijo izključno Slovenci ter ji je ime Slovenska Istra povsem po meri, kot tudi iz obalnega pasu s Koprom, Izolo in Piranom. Slednji je bil v preteklosti poseljen pretežno z Italijani. S svojimi mednarodnimi sporazumi je Slovenija kot sestavni del tedanje Jugoslavije izgubila obsežna, pretežno s slovenskim življenjem naseljena območja od Doline preko Krasa, Gorice, Brd pa vse tja gor do Kanalske doline in pridobila obalni pas. Po velikem eksodusu (množični selitvi) sredi petdesetih let, ko se je večina Italijanov in z njimi tudi na tisoče Slovencev izselila, so se v izpraznjene domove nastanili najprej prebivalci iz bližnjega zaledja (Istre, Brkinov, Krasa in Goriške), pa tudi od drugod, saj predstavlja samo velika kolonija priseljencev iz drugih republik skoraj 20 odstotkov od skupno 75.000 prebivalcev Slovenske Istre. Tako daje pisan sestav prebivalstva, skupaj s številnimi vsakodnevnimi gosti z druge strani meje, temu kraju svojevrsten kolorit in družbeni utrip, ki je opazen v kulturnem življenju kraja, v njegovi politični fizionomiji, medijih, na ulici in drugače.

Italijanska manjšina, čeprav šibka po številu (le 2.900 duš), igra v življenju Slovenske Istre pomembno vlogo. Je dobro organizirana, ima močno intelektualno jedro, razvejano mrežo šol in kulturnih ustanov ter kar trden položaj v medijih in v sferi oblasti (zajamčeno zastopstvo v republiški skupščini, svoj poseben zbor v občinskih skupščinah, v Kopru celo svojega župana ipd.) Z zlomom realsocialističnega sistema je val demokratizacije zajel tudi Unijo Italijanov, še zlasti po zaslugi Skupine 88, ter so se tako morale stare in okostenele strukture "pravovernih" Italijanov, ki so uživale naklonjenost prejšnjega režima, malo umakniti v ozadje pred navalom Mladoitalijanov. Razpad Jugoslavije, nastanek dveh novih držav ter prebujanje iredentističnih apetitov po Istri so malo razburkali in obremenili tudi odnose med italijansko manjšino in večinskima narodoma (Slovenci in Hrvati), še zlasti ob priliki nekaterih postopkov s strani Unije Italijanov in njenih predstavnikov. Sem spada izjava prof. Bormeja, predsednika skupščine Unije Italijanov, da namreč tukajšnji Italijani v primeru razpada Jugoslavije niso pripravljeni priznati mednarodnih pogodb, ki sankcionirajo sedanjo mejo z Italijo: razni nastopi in izjave ob postavljanju meje na Dragonji; napad na slovensko manjšino ob priliki pro-

padlega tripartitnega sporazuma idr. Stare idile navidezne brezkonfliktnosti je bilo tako konec in življenje je krenilo po naravnih tirnicah različnih interesov, njihovega medsebojnega spopadanja in usklajevanja.

Priseljenci se v času svojega bivanja pri nas niso dokopali do kakega vidnejšega družbenega vpliva, vsaj ne na organizirani, javni ravni. Bili pa so deležni (znatne) družbene skrbi na socialnem področju (stanovanja, zaposlitev, socialne podpore ipd.). Njihove nematerialne potrebe je prva opazila Cerkev, ki je že pred več leti v Kopru odstopila nekaj svojih sakralnih objektov pravoslavcem in muslimanom za opravljanje cerkvenih obredov in verskega nauka. Nato je nekaj zanesenjakov med luškimi delavci postavilo na noge kulturno društvo B r a t s t v o, ki se nam je predstavilo z nekaj folklornimi in glasbenimi nastopi. Sledila je ustanovitev Muslimanske demokratske stranke (muslimanov naj bi bilo v Slovenski Istri od 7.000 pa do 10.000), ki je bila prva tovrstna stranka v Jugoslaviji, ki pa se ni vključila v volitve, ampak je bil njen cilj predvsem reševanje bivanjskih problemov njenih članov in njihova integracija v novo okolje. Stranka je tudi odločno podprla osamosvojitve Slovenije tako ob plebiscitu kot v času odpora proti okupaciji.

V Kopru je bila ustanovljena tudi podružnica zloglasne Marojevičeve stranke, ki smo jo doživljali kot

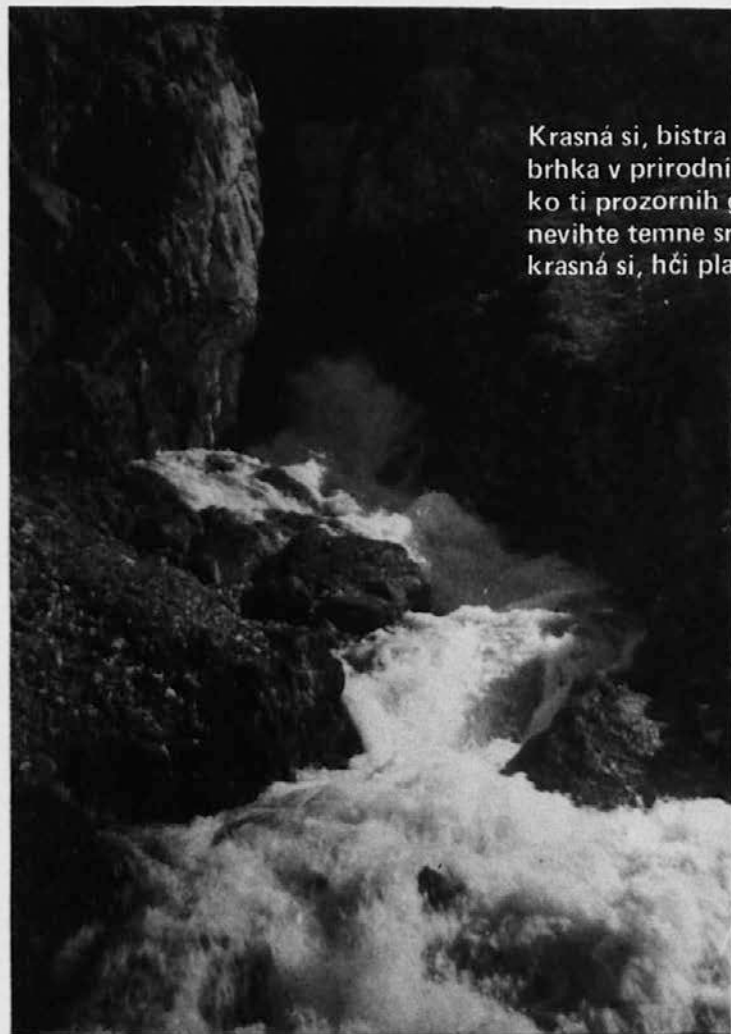

HRASTOVLJE, po odkritih edinstvenih freskah gotovo ena največjih zanimivosti Slovenske Istre

neko Miloševićevo "peto kolono" in ki se je oglašala predvsem okrog prvih volitev, nato je izginila s slovenskega prizorišča. Tudi močna skupnost Hrvatov (okrog 2.000 duš) je ob prvih volitvah ustanovila v Kopru podružnico Tudjmanove HDZ, ki pa do danes ni razvila kake vidnejše javne aktivnosti.

Naš mejni položaj, naše grenke osebne manjšinske izkušnje iz preteklosti in pisan etnični sestav našega kraja nas delajo v Istri izredno občutljive za medetnične odnose. V preteklih desetletjih smo namreč povsem naravno in sproščeno tkali medsebojna prijateljstva, in tudi mešane zakone, povsem neodvisno od naše pripadnosti in izvora. Tudi s prijateljstvi je namreč tako kot z ljubeznijo, da odloča predvsem srce. Tudi jezikovna toleranca je bila in je še na kar zavidljivo visoki ravni. Na naših literarnih in debatnih

večerih, v skupščinskih in drugih dvoranah, na ulici in v trgovini sta si oba avtohtona jezika, slovenščina in italijanščina (in pogosto tudi srbohrvaščina), dokaj družno podajala roko. Ob neljubih dogodkih, ki so spremljali razpad Jugoslavije (obremenitev odnosov med manjšino in večinskima narodoma kot tudi med pripadniki ostalih jugoslovanskih narodov spričo tragičnih dogodkov ns Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, na Kosovu itd.) je bil sicer ta boj sožitja malo načrt, ne pa tudi porušen. Tako v predstavnških organih kot tudi pri večjem delu prebivalstva še vedno prevladuje široka, humana in civilizirana drža do urejanja položaja manjšin in priseljencev ob spoznanju, da na vrata Evrope vse bolj vztrajno trka vizija minoritarne demokracije, t.j. take, ki naj bi najbolj štčtila ravno manjšine vseh vrst.

Krasná si, bistra hči planin,
brhka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte temne srd ne moti,
krasná si, hči planin!

Tvoj tek je živ in je lehak,
kot hod deklet s planine;
in jasna si ko gorski zrak,
in glasna si kot spev krepak
planinske je mladine —
krasná si, hči planin!

Rad gledam ti v valove bodre,
valove te zelenomodre:
temná zelen planinskih trav
in vedra višnjevost višav
lepo se v njih je zčila;
na rosah sinjega neba,
na rosah zelenih gora
lepoto to si pila —
krasná si, hči planin! . . .

SIMON GREGORČIČ

Soča
blizu
izvira

SV. CIRIL in METOD MELBOURNE

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787
Fax : (03) 853 6176

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home
11 – 15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 1054

PRAZNOVANJA zavetnikov našega svetišča, svetih bratov Cirila in Metoda, nisem v zadnjih MISLIH niti omenil. Pa smo imeli na prvo julijsko nedeljo lepo domačo slovesnost, po maši pa srečanje v dvorani. Za polne mize so spet poskrbele naše dobre gospodinje.

Nekateri bodo morda rekli, da vse to ni nič posebnega. Res ni, a taka srečanja so važna, saj nas povezujejo v eno družino božjega ljudstva. Pa tudi narodno družino, ljudi iste tradicije in istih želja za bodočnost.

Letos nas čaka tudi še praznovanje srebrnega jubileja naše cerkvice. Petindvajset let na že sprejema in duhovno dviga. Na tretjo nedeljo v oktobru se bomo Bogu zahvalili za vse, kar nam je v tem četrtr stoletju po naši cerkvi nudil. In vem, da nam je dajal dobro mero milosti, če smo jih bili le voljni sprejeti.

S p. Tonetom že načrtujemo spored, da bomo tudi od tega srebrnega jubileja odnesli čim več duhovnih dobrot in čim lepše spomine.

Takrat bo med nami tudi vrhovni predstojnik slovenskih frančiškanov, p. Polikarp Brolih. Zdaj bo že drugič med nami, a za srebrni jubilej je že vredno priti, pa četudi je Avstralija nekje Bogu za hrbtom, kot pravijo doma nekateri.

+ Dva krsta smo imeli v naši cerkvi v času od izdaje zadnjih MISLI: **Bianca Katherina** je ime deklice, ki je novi član mlade družine. Starša, Garry **Oder** in Michelle r. Dewar, sta jo prinesla iz Blossom Parka dne 18. julija.

Jasna Regina pa bosta klicala novo hčerko David Anthony **Lloyd** in Vesna r. Saksida. H krstu sta jo prinesla 27. julija iz Frankstona, kjer domujeta stara starša Frank in Regina Saksida. Naslov in krstni knjigi za Lloydovo družino pa se glasi: Chandler, Arizona, USA. Tam je oče David trenutno zaposlen in tja je s starši po krstu odpotovala tudi novokrščenka.

Obema družinama čestitke, deklicama pa naše najboljše želje na življenjsko pot!

+ Poroki moram omeniti tri: Prva je bila že 30. maja, a še ni bila omenjena v MISLIH: V cerkvi sv. Avguština v centru Melbournea sta se srečala pred oltarjem **Jožef Pavel Brožič** in **Julie Pupillo**. Ženin je iz naše znane družine Jožeta in Milke Brožič, rojen in krščen v Alburyju, NSW, nevesto pa ime izdaja, da je italijanski staršev, rojena in krščena v Swan Hill-u, NSW.

Dne 24. julija sta si v Marijini cerkvi v melbournskem okraju Thornbury obljubila zakonsko zvestobo **Robert Smrdelj** in **Maria DiDomenica**. Nevesta je italijanskega rodu, rojena v Melbourneu in krščena v isti cerkvi kot zdaj poročena, ženin pa je bil krščen pri nas, rasel pa je v družini Albina in Antonije Smrdelj.

Poroka 1. avgusta pa je bila v slovenski cerkvi v Kew, kjer sta tako nevesta kot ženin od rane mladosti kar doma. Oba je krstil slovenski duhovnik, dora-

ščala sta v naši mladinski skupini. Nevesta je do zadnjega pomagala v knjižnici, kjer pomaga tudi njena mama Zora, obenem pa čisti cerkev in krasi oltarje. Upam, da poroka ne bo končala tega sodelovanja, ampak ga še poglobila. **John Stefan Pekolj** je pred oltarjem pričakal svojo izbranko **Miriam Kirn**. Ženin je po starših dolenske krvi, sin pokojnega Jožeta in mame Ane. Nevestina starša pa sta Stanko in Zora, doma s Primorskega.

Vse tri pare naj Gospod spremlja skozi življenje!

+ Žal nam smrt kar ne prizanaša. Tokrat se je najprej ustavila pri has v Kew.

V četrtek 22. julija je zaspala v Gospodu **KAROLINA GERBEC**. Rekli smo ji Cvetka in bila je ena prvih sprejeta v nas Dom počitka m. Romane. Par dni pred smrtjo jo je zadel mrtvoud. Sprejela je zakrament svetega maziljenja, nato so jo odpeljali v Henry Pride Geriatric Hospital v Kew. Žal ji niso mogli več pomagati. Padla je v nezavest, iz katere se ni več prebudila. Umrla je v krogu svojih najdražjih.

Naj povem, da sem Cvetko že pred dvajsetimi leti pripravil na smrt. Takrat so doktorji ugotovili raka v glavi ter ji dali še prav malo življenja. A bolezen se je potuhnila in šele zdaj je začel tumor spet rasti. Morda je mam Bog z mrtvoudom rešil dolgega trpljenja.

Pokojnica je bila rojena v Solkanu 12. aprila 1909 v družini Sfiligoj. Poročila se je z Ivanom Gerbecom, ki je lani umrl. V Avstraliji sta si v St. Albansu sutvarila svoj dom in vzgojila tri hčerke – Marto, Danico in Tončko – vse že poročene. Vsem trem in njih družinam iskreno sožalje, Vem, da bodo mam dolgo pogrešale, kakor jo bodo tudi v Domu počitka.

Rožni venec ob krsti smo imeli v nedeljo 25. julija, v naši cerkvi, pogrebna maša pa je bila naslednji dan v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu. Sledil je pogreb

na keilorsko pokopališče, kjer se je združila z možem Ivanom v skupnem grobu.

V Geelongu je v bolnišnici 30. julija zaključila svojo življenjsko pot ZORA UREK, rojena Zadkovič dne 26. januarja 1925 v Velikih Munah v Istri. Med vojno ji ni bilo prizanešeno s trpljenjem, saj je preživela koncentracijsko taborišče Auschwitz. V Avstralijo pa je prišla preko italijanskih begunskih taborišč 25. oktobra 1950. Naslednji mesec se je v Bonegilli poročila v Avgustom Urekom ter se odločila za skupno bodočnost. V Geelongu sta si ustvarila skupno ognjišče, otrok pa žal nista imela. A tako hitro minejo leta: zdaj je prišla bolezen in smrt. Pogrebna maša je bila 5. avgusta v cerkvi sv. Družine, Bellpark, sledil je pogreb na Highton pokopališče. Sožalje Avgustu in sorodnikom!

Nedavno smo pokopali Viljema Janiča in omenili med žalujočimi njegovega brata Janeza, ki je živel v St. Albansu. Nepričakovano je odsel za svojim bratom. V nedeljo 8. avgusta je bil še pri slovenski maši v St. Albansu, naslednji dan zvečer je pri mizi sedeč omahnil v nezavest. Odpeljali so ga v West Footscray bolnišnico in p. Tone mu je podelil sveto maziljenje. Žal se ni več zavedel, pričel je ugašati in v soboto 14. avgusta dopoldne je odšla duša v večnost.

Pokojnik je bil rojen 24. avgusta 1933 v Nuskovi. V Avstralijo je prišel preko Avstrije v letu 1957 in se še isto leto v oktobru v Bonegilli poročil s hčerko prekmurske družine, Marijo Vogrinčič. Po prihodu v Melbourne sta se končno ustalila v St. Albansu. Vzgojila sta dva sina, zdaj seveda že na svojem.

Pokojni Janez je bil lepega mirnega značaja, da ga je moral imeti rad, kdor se je z njim srečal. S pokojnim bratom Viljemom sta se zelo razumela, zašto ga je

njegova smrt prizadela, gotovo pa ni mislil, da bo šel tako hitro za njim. Ko to pišem, je bil ravno določen dan roznega venca ob krsti: torek 18. avgusta zvečer v slovenski cerkvi v Kew. Naslednji dan pa bo pogrebna maša pri nas ob desetih, potem bomo pokojnikove zemske ostanke položili v grob, kjer bo Janez poleg brata Viljema čakal vstajenja. Poleg svoje družine zapuščča pokojnik doma še dve sestri in tri brate, enega pa ima v Španiji. Naše sožalje vsem žalujočim!

Na zadnjem obisku Sydneya sem zvedel za eno naših družin v Viktoriji, ki je še nimam v imeniku in za dvoje smrti z njo v zvezi. Klical sem po telefonu mammo Ciliko in dobil podatke o pokojnih. Bolje kasno kot pa nikoli!

Pokojni JOŽEF GORIČAN je bil rojen 23. januarja 1904 v Grazu v Avstriji, je pa slovenskega rodu in je živel s starši v Lahoncih pri Ormožu. Leta 1944 se je poročil s Ciliko Perko, vdovo Magdič z dvema otrokoma. Družina se je leta 1945 ob koncu vojne umaknila v Avstrijo, leta 1949 pa emigrirala v Avstralijo. Po nekaj mesecih v taborišču Bonegilla je Jožef sprejel delo na farmi, ki pa ga je po petih letih zamenjal za lažjega v vojaškem objektu na Peninsuli, južno od Melbournea. Goričanovi so si ustvarili svoj dom v Crib Pointu, žal predaleč iz mesta, da bi se udeleževali slovenskih dejavnosti. Mislim, da sem pokojnika srečal enkrat samkrat in še to slučajno, mimogrede.

Jožef je bil zdaj že v pokoju, imel pa je poleg starosti več bolezni, ki pa jih je nekako prenašal. Letos na dan 1. februarja pa se je na domu nenadoma zrušil: odpovedalo mu je srce. Maša zadušnica je bila v farni cerkvi kraja Hastings v četrtek 4. februarja, pokopan pa je bil na krajevnem pokopališču v Crib Pointu.

Ko MISLI pridejo iz tiskarne in knjigovodnice, se prične naše delo doma: zavijanje in urejevanje po poštnih okrajih, pakiranje v poštne vreče za razne poštne centre . . . vse to vzame ves večer dela, ki ga sleherni mesec opravijo prostovoljci. Preveč jih je, da bi jih osebno imenoval, sem pa vsem v imenu MISLI iz srca hvaležen.

V časopisu sem bral nedavno o avtomobilski nesreči na Peninsuli, ni pa še pisalo imena. Zdaj sem zvedel, da je bil smrtna žrtev PERRY GORIČAN, sin Jožefovega sina Fredyja, rojen 4. novembra 1971 v Hastingsu. Dne 9. julija letos se je vračal od dela, ko je trčil z drugim avtom in bil na mestu mrtev.

Mama Cilka mi je povedala, da sta mrtva tudi že oba sinova iz prvega zakona. JOŽE MAGDIČ je bil rojen 24. februarja 1941 v Lahoncih, umrl pa je nepričakovano 21. junija 1969 v Frankstonu, Vic. Sin STANKO MAGDIČ pa je bil rojen 8. julija 1942 prav tako v Lahoncih. Po neuspelem zakonu je živel sam v karavani nekje v Queenslandu – mama ni vedela povedati imena kraja. Nastal je ogenj in Stanko je našel smrt v plamenih dne 13. decembra 1991.

Goričanovim, zlasti mami Cilki, so žalje ob smrtnih primerih v družini. Zadovoljen sem, da bodo prišli vsaj v Matico naših pokojnih in bo morda le kdo zmolil zanje kak očenaš. Naj vsi štirje počivajo v miru božjem!

+ Na nedeljo 25. julija je bila naša glavna maša ob desetih MLADINSKA. Organizirali so jo mladinci sami ter povabili tudi svoje sovrstnike iz Geelonga. Po bogoslužju pa so v dvorani pripravili odrski nastop s pisanim kulturno-zabavnim sporedom, ki je nosil naslov "Nedeljski dnevnik". Udeleženci so bili zadovoljni in so mladino podprli s prostovoljnimi prispevki. Mladino veseli, da je bil spored prisotnim všeč, obenem pa se pohvalijo, da so za udeležbo na letosnjem mladinskem koncertu v Sydneyu nabrali res lepo vsoto okoli 1.600.– dolarjev. Hvala vsem za razumevanje in podporo našim mladim!

+ Kupili smo plinsko peč za hitro ogretje prostora, tako cerkve kot dvorane, da ljudje ne pridejo v mrzlo. Dolga leta smo šli skozi zimske mesece brez ogrevanja in zmrznili ravno nismo. A časi se spreminjajo in si lahko privoščimo malo več. Stari postajamo bolj občutljivi za vreme, mladi pa so vedno bolj razvajeni.

+ MOLITVENA SKUPINA se srečuje v naši cerkvi pred tabernakljem redno vsaki četrtek ob eni uri popoldne. Bogu priporoča po Marijinih rokah svetovni mir in mednarodne probleme, pa tudi probleme naše narodne skupnosti in naše družine, ki potrebujejo božjo pomoč. Kdor ima čas, naj se pridruži, da bo več prosilcev! Saj je Jezus sam rekel: "Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi..."

+ Upokojenci se kar redno zbirajo vsako tretjo nedeljo v mesecu po maši na skupno kosilo. Zdaj v zimskem času smo se za obed preselili iz dvorane v jedilnico Baragovega doma, da nam je topleje in je kuhinja bližje. Sprva je kuhala Plesničarjeva Tončka, a je

Vabljeni ste
na DEVETNAJSTI

MLADINSKI KONCERT

v priredbi slovenskih verskih središč,

ki bo letos v SYDNEYU, N. S. W.,

v slovenski cerkveni dvorani

verskega središča v Merrylandsu,

v soboto 25. septembra ob 6.30 zvečer.

**Pestri nastopi mladine
v glasbi, petju in plesu,
po koncertu pa zabava s plesom.**

Vstopnina za odrasle petnajst,

za upokojece in mladino pa dvanajst dolarjev.

preveč, da so skrbi vedno na isti osebi. Zdaj nam je že dvakrat kuhala Ivan Mejač ter se izkazal kot odlični šef kuhinje. Enkrat pa je prevzela skrb za kosilo Asenbergerjeva Palma.

Glavno je, da upokojenci radi pridejo skupaj ter se ob kosilu tudi pogovorijo in posmejejo.

Na tretjo nedeljo v septembru bomo praznovali tradicionalni DAN STAREJŠIH. Upam, da bo mladina kaj pripravila. Zdaj je še več časa, ko smo opustili Walkathon. Vsi upokojenci ste ta dan gostje našega središča.

+ Seveda bomo praznovali tudi Očetovski dan na prvo septembrsko nedeljo. Gospodinje naprošamo, da kaj prinesejo za skupno mizo. Vsaj enkrat na leto je lepo in prav, da tudi očetje dobijo malo priznanja.

+ P. Tone je v pismu ob priliki praznovanja zavetnikov naše cerkve omenil tudi namen oživiti župnijski pastoralni svet, kot ga imajo župnije. To se pravi: izbrati izmed nas skupnost mož in žena, starejših in mlajših, ki so pripravljene sodelovati in razmišljati, svetovati in tudi soodločati v dobrobit naši družini božjega ljudstva. Sicer takšne sodelavce smo že imeli in jih imamo tudi sedaj, a več bo storjenega, če bomo med seboj bolj povezani. Prosil bi le eno: kdor bo vpašan za sodelovanje pri tem cerkvenem odboru, naj ne odkloni, ampak res pokaže pripravljenost pomagati. – V preteklih letih z odborom iz gotovih razlogov nisem hotel začeti, zdaj pa so časi drugi ter bi bilo vredno poskusa.

P. BAZILIJ

IZPOD TRIGLAVA

IVAN MAČEK je 4. julija umrl v Ljubljani – eden najbolj spornih slovenskih osebnosti. Kot šef OZNE je po končani vojni organiziral in izpeljal pokol Slovencev na Kočevskem Rogu. Pozneje je zasedal visoka mesta, po padcu komunizma in osamosvojitvi Slovenije pa se je precej umaknil, a očitno nič spremenil. Pri parlamentarni komisiji za povojne zločine se je sprenevedal, da nič ne ve in da pri vsem tem ni imel nič zraven. Naj ga sodi pravični Bog, pa tudi slovenska zgodovina bo enkrat pravično zapisala o njem, kdo je bil in kaj so bili njegovi zločini.

Bivša komunistična partija, zdaj skrita pod drugim imenom, je v Delu, Republiki in Večeru objavila v Mačkov spomin veliko osmrtnico z zapisom: Slava njegovemu spominu! Tako poveličevanje znanega zločinca je naletelo pri mnogih bralcih na ogorčenje in pritožbe na uredništva. Splošno mnenje je, da je ta osmrtnica precej zmanjšala ugled Združene liste, pod katero se skrivajo bivši komunisti.

ŠTEVILKE so vedno zanimive – tudi tele bodo: Ljubljanska nadškofija ima 302 župnij in 1.124 cerkva, 94 kapel ter 17 hišnih kapel. Mariborska škofija ima 284 župnij, 685 cerkva, 114 kapel in eno hišno kapelo. Koprška škofija pa oskrbuje 206 župnij, cerkva ima 572, kapel 31 in 4 hišne kapele. Med vojno in revolucijo ter tudi kasneje porušenih cerkva in kapel ima ljubljanska nadškofija 108, 12 pa jih je bilo nacionaliziranih. Mariborski škofiji so porušili 3 cerkve, koprski škofiji pa dvanajst, nacionalizirali 2.

V ljubljanski nadškofiji so največ škode utrpeli cerkve in kapele na Kočevskem in njegovem robu (tu je imel vsekakor pri tem svojo besedo tudi pokojni Maček): porušenih 68 cerkva in 26 kapel.

Slovenski verniki so izreden zgled prav v tem, kako zidajo cerkve in obnavljajo stare. Zlasti župnijam z

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

več podružnicami je delo sicer v breme, a kljub temu od vernikov lepo sprejeto. V Sloveniji je kar 34 župnij, ki imajo deset ali več podružnih cerkva. Fara, ki imajo 15 ali več podružnic, je v Sloveniji 8. Župnija v največ cerkvami – kar 24 jih ima – pa je Stari trg pri Ložu v ljubljanski nadškofiji.

FOTODOKUMENTARNA razstava o življenju slovenskih beguncev, ki so se ob koncu vojne leta 1945 umaknili na Koroško, je bila vse dni izredno dobro obiskana. Pripravil jo je v prostorih Škofovih zavodov v Šentvidu nad Ljubljano dr. Janez Arnež. Zbral je preko 30.000 fotografskih posnetkov, ki prikazujejo razvejano dejavnost beguncev, ki so kljub negotovosti organizirali bogoslužje, šolo, tisk, zdravstvo, gledališče in drugo. Razstava skuša osvetliti doslej zamolčani del zgodovine. Po poročilih naj bi začela potovati iz kraja v kraj po Sloveniji.

TRIGLAV je postal tudi **gora miru**. Ta čast bo doletela še šest najvišjih vrhov Evrope ter jih povezala v transverzalo miru. Zamisel za to imenovanje je dal filozof Sri Chinmoy. Najprej so za goro miru razglasili najvišji vrh Liechtensteina, za Triglavom pa pridejo na vrsto še najvišji vrhovi Nemčije, Švice, Francije, Italije in Avstrije.

CITRE so v Sloveniji še zelo priljubljeno glasbilo. Osmo srečanje slovenskih citrarjev so imeli nedavno v Grižah pri Žalcu. Letos se je priglasilo precej novih igralcev na ta instrument. V drugem delu srečanja pa so nastopili najboljši slovenski citrarji kot Miha Dovžan, Cita Galič, Rado Kokalj in Tomaž Plahutnik, ki je bil pred nekaj meseci s skupino Kamniških kolednikov med nami v Avstraliji.

V SLOVENIJI so med najbolj ogroženimi živalmi volk, vidra, orel, ris in jež. Vzrok – razen pri orlu in ježu – je krzno teh živali. Mladi združeni v projektu Radoživ se posebej trudijo za ohranjanje teh živali. Tudi menijo, naj bi v Sloveniji znova naselili bobre, ki so izumrli že leta 1758.

TUDI TEHARJE so – kot Kočevski Rog – postale prava božja pot zlasti svojcev povojnih žrtev, ki so v tem taborišču čakali smrti. Letos so se tam zbrali na zadnjo nedeljo v juliju. Večtisočglava množica je prisostvovala spominski maši pred podružnično cerkvijo sv. Ane pri Teharjih. Somaševanje je vodil nadškof dr. Alojzij Ambrožič iz Toronta, Kanada, ki je sam kot otrok številne Ambrožičeve družine z Dobrove pri Ljubljani po vojni bežal z ostalimi preko Ljubelja na Koroško. V pridigi je poudaril, da je le poštenost do preteklosti ključ za sedanost in zdravo prihodnost naroda. Pri maši je imel škofovsko palico pokojnega nekrvavega mučenca ljubljanskega škofa Rožmarna.

Z BLAGOSLOVITVIJO obnovljene cerkvice svete-ga Marka v Vrbi na Gorenjskem, Prešernovi rojstni vasi, so 7. julija letos povezali tudi odkritje doprsnega kipa nadškofa Vovka ob trideseti obletnici njegove smrti. Stal bo v lopi pred cerkvenim vhodom. Nadškof Vovk je pesnikov pranečak, rojen pod isto streho kot pesnik in ziban v isti zibki kot veliki Prešeren. Obeležje pa si je zaslužil kot veliki Slovenec in nadpastir, ki je v letih po končani vojni kot vodja ljubljanske nadškofije veliko pretrpel. O tem piše knjiga, ki jo je za trideseto obletnico smrti napisal o njem duhovnik Ludvik Ceglar. Knjigo konča scenarij na železniški postaji v Novem mestu, kjer so nadškofa Vovka polili z bencinom in zažgali. Za tisk je že pripravljena druga knjiga, ki opisuje nadškofovo življenje in trpljenje od obdobja po novomeškem prelomnem dogodku pa do njegove smrti v juliju 1963.

ŠTRIDESETLETNICO praznuje letos slovensko krvodajalstvo, s katerim smo Slovenci na vrhu svetovne lestvice te človekoljubne dejavnosti. V štiridesetih letih je darovalo kri skoraj stotisoč krvodajalcev, poklonili pa so potrebnim nekaj manj kot en milijon dvesto tisoč litrov krvi. Organizatorju te akcije, slovenskemu Rdečemu križu, za tak uspeh iskrene čestitke. Tudi dr. Fritz Cothe, predstavnik mednarodnega Rdečega križa, je pohvalil izredno dobro organiziranost te naše humanitarne organizacije.

MARIBORSKA OROŽARSKA AFERA ima trenutno v Sloveniji prvo mesto v domačih novicah in tudi v vsakdanjih razgovorih ter ugibanjih. Gotovo ni malenkost, saj gre za največjo črno pošiljko orožja v Evropi po zadnji svetovni vojni. Gre za nedavno odkrite preko sto ton orožja (v vrednosti šest do sedem milijonov dolarjev), ki je eno leto ležalo v skladiščih mariborskega letališča. Vse to naj bi bilo prepeljano v Maribor preko dunajskega podjetja Drug Impex.

Zadevo je odkril sam obrambni minister Janša, pojasnjena pa še ni. Molči Dernovšek in molči Kučan. Skoraj pa ne more biti dvoma, da so poglavitni sodelavci afe-re pomembni predstavniki komunistične partije, ki je vzdrževala prejšnji totalitaristični režim. Za glavno osebo afe-re označujejo šefa mariborske izpostave Varnostne informativne službe, nekdanjega izvršnega sekretarja CKZKS za vojaške zadeve Silva Komarja.

Obrambni minister Janša je ob tem izjavil: "V našem primeru gre za kriminalno dejanje velikega in mednarodnega obsega. Vpleteni so tudi posamezniki iz slovenskih uradnih ustanov in ne samo iz Visa. Vse razlage, ki pravijo, da je to politični obračun ali rezultat konkurence med službami, imajo za cilj prikriti kriminalnost tega dejanja - ta je velika, saj so trgovci z orožjem izkoriščali mednarodne oznake človeko-

ljubnih organizacij in stisko ljudi na kriznih območjih." (Nekaj te zaloge orožja so namreč že odpeljali neznanokam ruski helikopterji z znakom Rdečega križa.)

Kot priznavajo v Ljubljani, so odpovedali mehanizmi nadzora oblasti, demokratične ustanove so popustile pred močjo posameznikov. Na srečo je prišla afera končno le na dan. V demokraciji ji mora oblast priti do dna, krivci pa pred sodišče.

TRIKRAT ZLATI JUBILEJ - 150-letnico ustanovitve kongregacije so praznovali 20. julija sestre frančiškank Brezmadežne, kot se zdaj imenujejo. Nam v Avstraliji so poznane, saj smo jih imeli 25 let v svoji sredi ter so pridno sodelovale pri delu za naše rojake. Žal sta za nekaj časa ostali le še dve v Sydneyu, kajti predstojništvo je ob srebrnem jubileju delovanja sester v Avstraliji zaključilo svoj apostolat na peti celini ter odpoklicalo sestre.

Ob praznovanju visokega jubileja so se zbrale v slovenjebistriški zupni cerkvi sv. Jerneja, kjer je vodil slavnostno mašo mariborski škof Kramberger ter se stram čestital k jubileju ter se jim zahvalil za vsestransko delo med slovenskim ljudstvom. Tudi avstralski Slovenci jim želimo vse najboljše, zlasti pa mladih poklicev, ki bodo kongregaciji zagotovili bodočnost.

SPOMINSKO PLOŠČO so 18. julija odkrili na rojstni hiši pokojnega mariborskega škofa dr. Maksimilijana Držečnika na Orlici pod Malo in Veliko Kopo na Pohorju. Škof je bil tu rojen pred devetdesetimi leti, umrl pa je pred petnajstimi leti v Mariboru, kjer je 32 najtežjih povojnih let vodil mariborsko škofijo.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 808 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta MURRAY in FRANK BERIC

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni oazeni, sončna terasa, pralnica, TV, ventilatorji, zajtrk po želji . . .

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

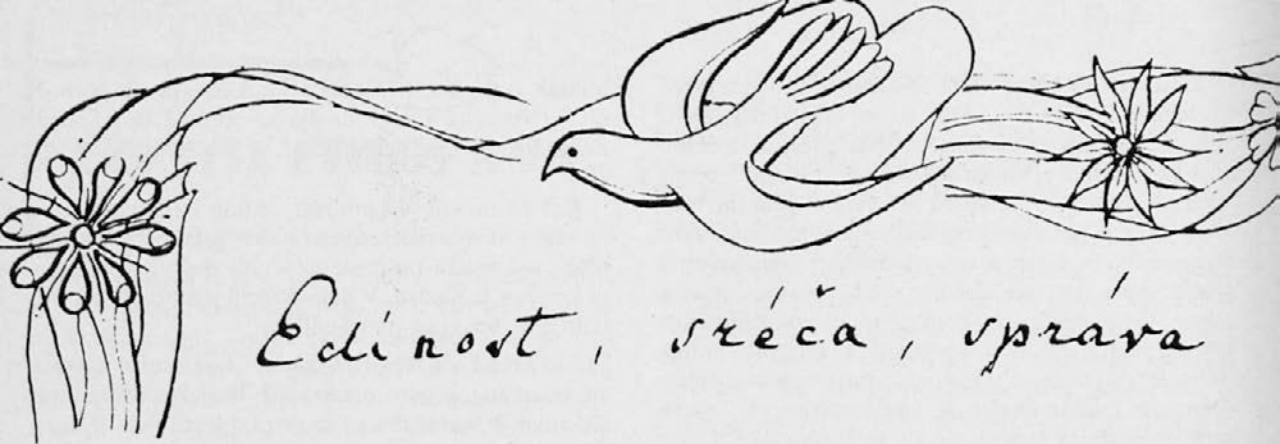
Vprašajte za ostale informacije!

2965-2967 Gold Coast Highway

(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075)398 759

Edinost, sreča, sprava

KRIVDA, KAZEN, POKORA

NA POTI do sprave ne bi smeli pozabljati še nečesa, kar pa težje imenujemo z eno besedo. S priznanjem krivde še ni vse urejeno, četudi temu sledi kesa in je izrečeno odpuščanje.

Primer iz romana *Zločin in kazen* Dostojevskega nam bo to osvetlil. Študent Razkolnikov ubije starejšo gospo, lastnico zastavljavnice. Ko se zave svojega dejanja, da je ubil človeka, začne doživljati duševne pretrese. Pri odkrivanju zločina ostane nedotaknjen. Ob srečanju s Sonjo in njeno duhovno čistostjo spoznava, da mora breme zločina sprejeti nase. Njena ljubezen in vera sta mu pri tem v veliko oporo. Sam se prijavi sodišču. Obsojen je na prisilno delo drugega razreda za dobo osmih let, upoštevajoč to, da se je bil sam prijavil, in še nekatere druge olajševalne okoliščine. Kraj prestajanja kazni – Sibirija.

Sibirija za Razkolnikova postane cena novega življenja. Tam ni sam, spremlja ga Sonja, ki mu je podarila svojo ljubezen. Čeprav sta oba bleda in shujšana, na njunih obrazih že sije zarja obnovljene prihodnosti, popolnega vstajenja v novo življenje. Dostojevski takole končuje svoj roman:

Razkolnikov takrat še niti ni slutil, da mu novo življenje ne bo zastoj padlo v naročje, temveč ga bo moral šele drago kupiti in plačati z velikim dejanjem v prihodnosti.

S tem pa se že pričinja nova zgodba, zgodba o človekovi postopni obnovi, zgodba o njegovem postopnem prerojenju in prehodu iz enega sveta v drug svet, zgodba o spoznavanju nove, dostihmal povsem nezna-
ne resničnosti.

Sibirija ob tej pripovedi ni le kazen za zločin, ampak tudi pokora, ki jo Razkolnikov zavestno sprejme nase, da bi mogel začeti novo življenje. Priznanje krivde ne rešuje tesnobe v človeku; očiščenje madeža, poravnava dolga, ozdravljenje ran, zadoščevanje za greh – vse to se šele začinja.

+ + +

Zlo, greh, krivda – vse to moti, rani in prizadene kakršne koli medsebojne odnose. V zvezi s tem poznamo kazen. Ta zadene tistega, ki šiti zlo, ki greši, prestopi zakon, zapoved ali zahtevo.

Adam in Eva se po kazni srečata s trpljenjem in smrtjo. Kajn je preklet in pregan iz svoje zemlje. Grešniki v Noetovem času so kaznovani s potopom. Lotova žena se spremeni v solnat steber. Starozavezna kazen je dostikrat kruta in nerazumljiva. Načelo "zob za zob" in "oko za oko" velja tudi pri Izraelcih ne le pri sosednjih narodih. V to vrsto poravnave spada tudi krvno maščevanje, ki ponekod živi še danes.

Tudi druge kulture poznajo kazni za grehe, za slaba dejanja. Avstralska prazgodovina pozna zgodbe iz sanjskega časa. Zgodbe govorijo o vsem, kar se dogaja v naravi in med ljudmi. So pa tudi vzgojne, saj učijo kakšni naj bodo medčloveški odnosi in nasploh človekovo vedenje. Tudi v teh zgodbah je krivica kaznovana. Mnoga živa bitja so nastala po kazni. Žival, ki nekaj zakrivi, se na primer spremeni v drugo žival . . .

Že zelo zgodaj se izoblikujejo prvi pravni sistemi. Med najstarejšimi so hetitske vazalske pogodbe iz drugega tisočletja pred Kristusom. Te uplivajo tudi na starozavezna pravna določila.

Pravni sistemi vse do današnjih dni poznajo kazensko pravo. Nekatere kazni so zaslužene. Če pa pomislimo, koliko nedolžnih ljudi so v tem stoletju pogubili krivični procesi, koncentracijska taborišča, maščevanja nad nedolžnimi, se zgrozimo. Celo tisti, ki si želijo nadeti videz pravičnega razsodnika, so vprašljivi. Če vzamemo zadnjo zalivsko vojno, se lahko vprašamo, kdo je bil resnično kaznovan. Morda bi lahko kdo rekel celo to, da so Amerikanci s svojim manevrom pripravili velesojem najmodernejšega orožja in vojaške tehnike s prikazom praktične uporabe le tega.

Danes kazen razumemo bolj kot sredstvo za prevzgojo in manj kot povračilo za storjeno krivico. Tudi kot kristjani moramo pritrditi temu, da je kazen potrebna. Pri spravi nas mora voditi ljubezen, pravice

Edinost, sreča, sprava
Iz nam naj nazaj se vrnajo!
Otrok, kar ima slava,
Vsi naj si vroče sežejo!

pa kljub temu ne moremo prezreti.

Lahko bi se dotaknili kazni pri vzgoji otrok, a raje prisluhnimo Finžgarju. Morda nam bo odlomek iz pripovedi *Moja mladost in moj oče* več povedal:

Da mi je bil oče vzor in veljavnost nad vse, ni treba poudarjati. Udaril me ni prav nikoli, beseda je zalegla vse. Če je pri oknu zažvižgal, kadar sem bil na vasi med drugimi fantiči, sem planil v skok domov . . .

Ko sem jo v šoli nagodil in me je šomašter prišel tožit, me je oče na nitko otvezel za nogo na mizi. Vsi so odšli v polje, hišo so pustili na stežaj odprto, jaz pa sem s knjigo v roki čepel pri mizi in si nisem upal nitke pretrgati.

+ + +

V stari Grčiji razmišljajo o krivdi in odpuščanju krivde na poseben način. Govorijo o katarzi; to je duševno, pa tudi telesno očiščenje. S tem se srečujejo v gledališču. Tam igralci z govorom in kretnjo ponazarjajo dogodke na ta način, da vzbujajo vtis resničnega dogajanja. Med temi igrami so tudi take, ki jih imenujemo tragedije. V njih se srečujemo s krivdo in njenim očiščenjem. Junak gledališke igre se po trpljenju, ki ga sprejme nase, očiščuje krivde, ki pa včasih sploh ni njegova osebna krivda. V samem dogajanju se najprej zave krivde, s tem pa tudi odgovornosti. Sprejme nase trpljenje, ki ga prebuja in prečiščuje in nazadnje pripelje do katarze. Ob spremljanju in doživljanju tega, kar se je dogajalo z igralci na odru, so tudi gledalci doživljali katarzo – očiščenje.

Katarza ne umre s staro Grčijo, ampak spremlja tragedijo vse do današnjih dni. Del tega morda srečamo pri slovenskem dramatikumu Ivanu Mraku. V njegovi hinični tragediji *Proces* se srečamo z glavnim junakom Jezusom, ki se na odru sploh ne pojavi. Njegova zmaga s smrtjo na križu je pritrđitev življenju ne le zanj, ampak tudi za nas.

Od tu se raje vrnimo nazaj k Svetemu pismu.

+ + +

Tisti, ki prinaša spravo, je Jezus. Prihaja, da nas spravi z Očetom. Predno pride Jezus, govori Janez Krstnik ljudem, naj se pripravijo, naj izravnavo steze . . . Priporoča pokoro in spreornjenje.

Tako z Jezusom postajata zločin in greh vsebolj povezana s pokoro in spreornjenjem, kazen pa stopa v ozadje. Že v Stari zavezi na mesto kazni stopa pokora. "Bog ne želi smrti grešnika, ampak da se spokori." Post, molitev, dobra dela – z vsem tem se srečujemo pri prerokih, Izraelcih v izgnanstvu, pri Ninivljanih . . . Priprave na praznik so bile povezane s pokoro in spokornimi dejanji . . .

Post, molitev in dobra dela se prepletajo v Jezusovem življenju kot zgled, da bi tudi mi tako delali.

V vsej zgodovini Cerkve ima pokora važno mesto. Le po njej se doseže sprava. Prva Cerkev nalaga javnim grešnikom javno pokoro. Po pokori se obnovijo in okrepijo prijateljske vezi z Bogom in bližnjim.

Osrednje spravno dejanje v Cerkvi je zakrament spovedi. Ta ni dokončno uresničen z odvezo, ampak ga dopolni še pokora. Nekdaj je duhovnik pri nalaaganju pokore govoril: "Vse, kar boš dobrega storil in hudega pretrpel, naj ti bo v odpuščanje grehov."

Pokoro si izbiramo sami. Najbolj vemo, kaj nas more očistiti, kaj nas znova poveže z bližnjim, kaj ozdravi rano, ki smo jo zadali . . . Biti zvest v svojem poklicu, sprejeti življenjske težave, biti potrpežljiv v preizkušnjah, to je morda najtežja, a obenem tudi najbolj učinkovita pokora.

V življenju vsakega človeka je dovolj trpljenja, da ga prekali in prečisti. Vsak je postavljen pred izbiro. Brez pokore ali kazni nam breme krivde ne bo odvzeto.

P. TONE

SVETA DRUŽINA ADELAIDE

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (8) 346 9674 – Fax: (8) 346 3487

KRST smo imeli na dan 25. junija. V našo krščansko skupnost je bila sprejeta ZALA ANA SKRBIŠ. Oče je Zlatko, mama pa Marta r. Špes. Botrovali sta Metka Špes in Laura Premrl. Staršem čestitamo, Zali pa želimo, da bi rastle v zdravju, modrosti in veri.

Zopet nas je obiskala božja poslanka. Smrt se je tokrat ustavila v naselbini rojakov v Berriju. V četrtek 5. avgusta je na svojem domu v Glossopu mirno zaspal IVAN HORVAT. Zahrbtna bolezen je terjala svojo žrtev. Pokojnik je bil vedrega značaja, priljubljen med rojaki ter se je z ženo Katarino rad udeleževal slovenske maše, kadar je bila v Berriju. Pogreb je bil v ponedeljek 9. avgusta: po maši zadušnici v župni cerkvi Matere božje v Berriju so številni rojaki pospremili pokojnika na krajevno pokopališče, kjer bo čakal vstajenja. — Naša skupnost ga bo pogrešala. Ženi in otrokom iskreno sožalje, pokojniku pa želimo miren počitek pri Bogu!

Verouk za prvoobhajance je vsako drugo in četrto nedeljo po maši, za birmance pa vsako četrto nedeljo prav tako po maši.

Radijska oddaja v priredbi našega verskega središča je prve tri srede v mesecu zvečer ob 7.30 na valovih etnične radijske postaje 5 EBIFM.

Po raznih vesteh naj bi za letošnji božič tudi v Juž-

ni Avstraliji SBS prevzel etnični radio. Če bo to držalo, potem — tako se govori — ne bo več verskih sporedov na etnični postaji. Zanimivo, v državah, kjer leta in leta komunizem ni dovoljeval nič verskega preko radijskih oddaj, danes se stanje izboljšuje in verski sporedi postajajo redni. V Avstraliji, kjer vlada demokracija, naj bi začeli s komunističnimi vzorci . . . Kam bo vse to pripeljalo? Vsem v razmišljanje!

P. JANEZ

Ker sem pokojnega IVANA HORVATA od vsega avstralskega začetka dobro poznal, ki rad k gornjemu oznanilu smrti dodal nekaj podatkov: Pokojnik je bil rojen 26. junija 1916 v Hotizi. V januarju 1943 se je poročil s Katarino Petričević, doma iz Sevnice v Avstriji, po šestih mesecih, v januarju 1958, pa je na ladji "Sydney" prispel v Avstralijo. Najprej so Horvatovi dve leti živeli v gozdni naselbini Nangwarry blizu Mt. Gambierja v S.A., nato so se preselili v Melbourne in vztrajali devet let. A Ivana je želja vlekla na deželo in ko so rojaki začeli kupovati sadne farme v okolici Berrija, se jim je leta 1969 pridružil. Njegova farma je bila lepo urejena in skrbel je zanjo do svoje upokojitve. Potem je zemljo prodal in si z ženo pripravil prijeten domek za stara leta, kjer je bil, kakor prej, vsakdo gostoljubno sprejet in postrežen. Žal je kar prekmalu prišla bolezen. Ivan je mislil, da je huda revma ali artritis, v resnici je bil kostni rak, ki so ga zdravniki ugotovili komaj dva tedna pred smrtjo.

Pokojnik je bil zaveden krščanski mož, ki je rad pomagal vsaki dobri stvari. Od prihoda v novo deželo je bil tudi zvesti naročnik Misli. Poleg žene Katarine zapušča pet otrok, Ivanček pa je umrl kmalu po rojstvu. Pri nas v Melbournu živita hčerki Marija por. Kraner in Dana por. Rob, blizu staršev živi Ivanka por. Hauptman, sin Drago je poročen v Adelaidi, Zdravko pa je še doma. Vsem sorodnikom tudi od mene iskreno sožalje, dragemu pokojniku pa naj Bog poplača vse, kar je dobrega storil! — Urednik

Okolica mesta Berri, S.A., ti nudi takle pogled na lepo urejene vinograde

Mejni zapleti s Hrvaško

KO je bila Slovenija še v Jugoslaviji, ni bilo nobene problema z mejo med Slovenijo in Hrvaško, ker sta obe spadali v isto državo in so bile njune meje le bolj simbolične. Sedaj pa, ko sta obe samostojni državi, je prišlo na dan, da ni meja med njima tako določljiva.

V glavnem vemo, da meje med obema državama potekajo po Dravi, Sotli, Kolpi, Górnjancih in Dragonji. A pri tem je treba upoštevati, da tako Sotla kot Dragonja nista imeli vedno istega toka, obstajajo stare suhe struge, meja po Gorjancih ni določena itd. Isto je na morju. Prej so bile vse obrežne vode jugoslovanske, sedaj pa je meja po morju med Hrvaško in Slovenijo v Piranskem zalivu odvisna od pričetka na suhem in načina razmejitev do stika z italijansko mejo. Tudi tu so prišli že nekajkrat slovenski ribiči pred hrvaške sodnike zaradi lovljenja v "hrvaških vodah".

Konec maja je izbruhnil nov mejni problem. Na hrvaški strani v Istri so namreč Hrvati začeli zidati obmejne stražnice ob reki Dragonji pri Sečovljah in sicer na ozemlju, ki ga zahtevata zase tako Slovenija kot Hrvaška. Slovenski zunanji minister je takoj protestiral pri hrvaški vladi, ker so se pred kratkim dogovorili, da ne bodo povzročali novih incidentov na spornih ozemljih. Hrvaška vlada na to ni odgovorila in zidali so naprej, dokler Peterle ni posegel po ostrejših ukrepih. Odpoklical je slovenskega veleposlanika v Zagrebu Malešiča na pogovor in ostro posvaril hrvaško vlado, naj ustavi zidavo, drugače bo Slovenija posegla po povračilnih ukrepih. Na Hrvaškem so začeli po časopisih napadati Slovenijo, da izrablja take incidente takrat, ko ima Hrvaška mednarodne probleme, in da hoče hrvaško zemljo. A vlada se je le umaknila: ustavili so zidavo obmejnih stražnic.

Tudi hrvaški veleposlanik v Ljubljani je dejal, da je ta del zemlje nesporno hrvaški, kakor so tudi Trdinov vrh na Gorjancih in celo vas Razkrižje (saj spada v zagrebško nadškofijo!). A zaradi trdega Peterletovega nastopa so le najprej velikodušno ponudili Sloveniji, naj tudi ona uporablja to njihovo obmejno stražnico. Ko Slovenija te ponudbe ni sprejela, so ustavili gradnjo, kot je izjavil dr. Davorin Rudolf, predsednik hrvaške komisije za meje, ki je prispel v Ljubljano izgladit nesporazum.

V čem je problem? Hrvati so lani predlagali, da je mejna reka v Istri Dragonja. Izbrali pa so staro strugo, o čemer Slovenija niti ne misli razpravljati. Slovenija zahteva kot mejo prejšnje meje med hrvaškimi in slo-

venskimi občinami. Pa tudi tu ni vse jasno, saj se meje po katastrih obeh držav ne ujemajo. Tako gre tudi v tem primeru za negotovost, ki se mora šele razčistiti. V primeru pa, da bi tekla meja po stari strugi Dragonje, bi s tem Hrvaška dobila sečovljske soline in portoroško letališče.

Tudi slovenski državni zbor – parlament – je že sklepal o tem problemu. Najbolj radikalni – Jelincič in drugi – so celo predlagali: če Hrvaška ne preneha s takimi ozemeljskimi zahtevami, naj tudi Slovenija prične zahtevati mejo na reki Mirni, bolj na jugu, sredi Istre. Končno so sprejeli sklep, da so izhodiščni kriteriji za določitev meje občinske oz. katastrske meje. Sklep konča takole: "Če bo Republika Hrvaška vztrajala pri ozemeljskih zahtevah do Slovenije, državni zbor nalaga vladi, da na podlagi zgodovinskih dejstev postavi zahteve, ki bodo omogočale nedotakljivost slovenskega ozemlja in zavarovale slovenske interese."

Poudarja se, da je imela naša država vedno nesporno jurisdikcijo nad Piranskim zalivom in prost dostop do odprtega morja. V primeru enostranskih hrvaških dejanj državni zbor od vlade zahteva, da ukrepa diplomatsko, politično in ekonomsko ter tako zavaruje slovenske narodne interese.

A miru še ni. Hrvaški veleposlanik v Sloveniji Miljenko Žagar je na svoji tiskovni konferenci nedavno zahteval, da Slovenija preda prostovoljno Hrvaški Trdinov vrh na Gorjancih, če naj sploh pride do dogovorjenega sestanka med predsednikom obeh vlad, Drnovškom in Valentićem.

Slovenska vlada pa je takoj odgovorila, da taki, najprej postavljeni pogoji, za sestanek niso običajni v mednarodni praksi, zato ne pridejo v poštev.

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$30.— Julka Paulič, Ivan Maurice, Ernest Rutar, Ivan Kobal; \$28.— Janez Klemenčič; \$20.— Stanko Vatovec, Franc Kravos, Jože Simčič, Antonija Smrdelj; \$14.— Ivan Sušan; \$10.— Stanka Gregorič, Janez Marinček, Roman Divjak, Marta Majer, Franc Krajnc, Karla Lazarič, Jože Konda, Evgen Braidot, Bogomir Jesenko, Vinko Lavrič, Anton Mikolič, Ivan Mervar, Viktor Javornik, Marija Paunič, Katie Dodig; \$9.— Maria Oppelt, Helena OPELLI; \$5.— Jože Težak, Jože Gosak; \$4.— John Zver, Ema Pecham, Frank Saksida; \$3.— Alojz Rus; \$2.— Anton Pirnar.

ZA MISIJONE IN NAŠE
POSINOVLJENE MISIJONARJE:

V zadnji številki so bili dvakrat objavljeni darovalci \$100.—, a prva številka bi morala biti \$500.— in ne \$100.— Vsoto nam je poslala Marija Martin za najbolj potrebne misijonarje v spominski sklad pok. Ladislava Lenčka CM. Njen dar smo po p.Valerijanu odposlali osebno na upravo ljubljanskih "Misijonskih obzorij". Za tiskarsko pomoto se opravičujemo.

\$300.— A.&A. (Sydney); \$20.— Anton Kristan in druž. (za lačne); \$15.— Jože Gosak z druž.(za lačne); \$10.— Jože Gosak z druž.(za lačne).

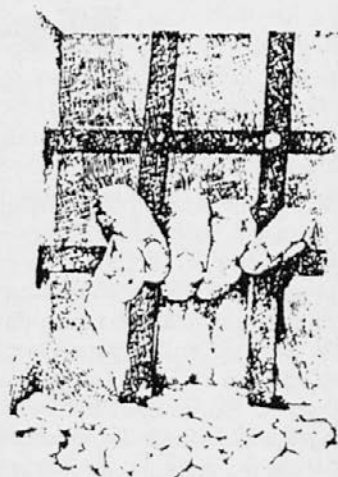
ZA LAČNE SIROTE
MATERE TEREZIJE:

\$50.— Branka Iskra; \$40.— Rozalija Tancoš; \$20.— Marija Telich, Julka Paulič.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

MOJE CELICE

LJUBLJANA
SMRTNA CELICA

NA ljubljanski postaji so nas pospremili v posebno sobo. Vodnik je šel telefonirat. Nismo dolgo čakali. Pripeljal je zaprt avto, ki mu jetniki pravijo "marica". Stlačili so nas v posebne omarice in nas odpeljali v KPD (Kazensko-poboljševalni dom) na Miklošičevi 9. Danes te stavbe ni več, ker so jo pred nekaj leti (menda 1963/64) porušili. Zgradili so namreč nove zapore na Dolenjskem.

Zagledal sem nove obraze. Naša spremljevalca sta naju oddala. Vse sta opravila uradno, kot bi se nikdar ne videli.

Postali smo številke. Čutil sem, da je ta hiša še bolj mrzla kot tolminski bunker. Srca uradnikov in paznikov niso poznala ljubezni.

Menj so odpeljali v prehodno sobo samico. Ostal sem brez kosila, skratka brez hrane ves dan.

Proti večeru je prišel paznik visoke postave. Grdo me je pogledal.

"Ste ubijali!" je rekel.

"Nikogar nisem ubil," sem mu mirno odgovoril.

"Zakaj pa so vas na smrt obsodili? Že poznamo domobranske kaplane in dobro vemo, kakšne svinjarije so uganjali!"

Molče sem požrl te besede. Spoznal sem, da nima smisla razpravljati s takimi ljudmi, ki so polni predsodkov. Pozneje, ko smo se navadili na zapore, smo vse drugače odgovarjali paznikom. Če nas je kdo vprašal, zakaj so nas zaprli, smo mu odgovorili, naj vpraša sodnika, češ da nje-mo nismo dolžni odgovarjati.

"Pojdi za mano!" je ukazal rezko, osorno.

Sledil sem mu. Šla sva po dolgih neznanih hodnikih, po stopnicah do prvega nadstropja in še naprej. V drugem nadstropju sva zavila v hodnik, kateremu so rekli "smrtni trakt". Paznik me je ponovno pretipal in odprl sobo številka 150. Bila je smrtna celica.

Ko so se vrata odprla, sem zaslišal ropot. Nekdo je zakričal: "Mirno!" Zagledal sem skupino ljudi, ki so stali drug za drugim, obrnjeni proti oknu.

Paznik je brez besed zaloputnil vrata.

Jetniki so se radovedno ozrli proti meni. Na sebi sem imel kratek smučarski suknjič kot ob aretaciji. Nihče si ni predstavljal, da sem duhovnik. Boječe so se mi približali.

"Od kod so vas pripeljali?" je vprašal eden izmed njih.

"S Primorskega, iz Toimina," sem odgovoril.

"Kdaj so vas obsodili?"

"28. junija."

"Na koliko let?"

"Na smrt."

"Saj smo tudi mi na smrt obsojeni!" so potrdili vsi hkrati, kot bi me hoteli s tem potolažiti.

"Kaj pa ste po poklicu?" je vprašal drugi.

"Duhovnik."

Spogledali so se.

"Jaz sem si predstavljal, da ste kak šofer," je rekel tretji.

"Zakaj pa so vas obsodili na smrt?" so vprašali.

"O tem se bomo še pogovorili," sem jim rekel.

Nikogar nisem poznal. Nič nisem vedel, kaj so, zato nisem maral veliko govoriti. Tudi utrujen sem bil.

Povedal sem svoje ime. Tudi oni so se predstavili. Trije so bili iz Celja. Spominjam se Oskarja Črepinška, ki je bil starešina sobe. Imeni drugih dveh pa sta mi ušli iz spomina. Eden je bil njegov svak. Vsi trije so bili obsojeni na smrt zaradi ilegalne organizacije "Grom". Imeli so tudi neko staro orožje. Črepinšek pa je izdelal pečat, ker je bil risar po poklicu. Dolgo časa so bili v celjskem "Piskru".

Tudi dva Primorca sta bila med njimi: Milan Barič in Maks Česnik. Obsojena sta bila v Postojni. Hotela sta pobegniti iz zaporu, zato sta napadla paznika. Prej pa sta spravljala ljudi čez mejo. Nekoč sta peljala udbovce, ki so se izdajali za Srbe. Blizu meje so malicali in čakali, da se stemni. Ko so bili najboljše volje in so se pogovarjali, kako bodo granitarje prepetnajstili, so namišljeni Srbi dvignili pištole in oba sta morala dvigniti roke, čeprav sta imela poleg sebe brzostrelke.

Iz Baričeve družine je bilo kar pet članov v zaporu. Pozneje sta bila oba pomiloščena.

Spoznal sem tudi mlada fanta iz Slovenskih goric. Eden izmed njiju se je pisal Toplak. Bila sta v "Matjaževi vojski". Toplaka so usmrtili, drugi pa je ostal živ.

Najbolj zgovoren med njimi je bil P. C. Bil je dvakrat obsojen na smrt. Po vojski je kot domobranec zbežal v Italijo, nato se je ilegalno vračal. Ujeli so ga in obsodili. Pozneje pa so odkrili še druge stvari in ga ponovno spravili pred sodišče.

V zaporu je imel posebno nalogo. Obljubili so mu pomilostitev, če bo delal zanje. Pošiljali so ga od celice do celice, da je poročal, kaj jetniki govorijo. Marsikdo je padel v bunker zaradi njega. V smrtni celici še nismo vedeli za njegovo nalogo. Šele pozneje smo ga поблиže spoznali. Danes živi v tujini.

Tih in boječ je bil Franc Kuralt, doma iz Stražišča pri Kranju. V pijanosti je zažgal zadružni kozolec. Po poklicu je bil tkalski mojster. Bil

PROŠNJA vsem slovenskim ustanovam po svetu

Po temeljitem premisleku smo se odločili, da izdamo knjigo VENETI – NAŠI DAVNI PREDNIKI tudi v angleščini, potem ko je izšla v slovenščini, nemščini in italijanščini. To pomembno znanstveno delo naj bi tudi v mednarodnem angleškem jeziku vsemu svetu povedalo, kdo smo Slovenci.

Lepa, trdno vezana knjiga s številnimi ilustracijami, ki obsega nad 500 strani, bo na podlagi predvidene naklade stala 20 ameriških dolarjev za ustanove in knjigarne, pri najmanj 300 naročenih izvodih 18 ameriških dolarjev, za drobno prodajo pa 28 ameriških dolarjev.

Posebnost angleške izdaje bo nekaj izredno zanimivih poglavij, v ka-

IVAN TOMAŽIČ je eden od treh avtorjev knjige o "Venetih, naših davnih prednikih" – ostala dva sta Matej Bor in Jožko Šavli. Knjiga dokazuje, da smo Slovenci potomci praslavenskih Venetov iz Srednje Evrope in nismo prišli izza Karpotov, kot je doslej brez dokazov trdila naša zgodovina.

Ivan Tomažič živi na Dunaju in je letošnji zlatomašnik. Naj mu ob tej priliki čestitamo tudi k zlatemu jubileju, ne le k njegovim uspehom pri zgodovinskih raziskavah korenin slovenskega naroda. Gospod Ivan, Bog Vas živi in nakloni še mnogo let! – Urednik

Motiv z Višarj

terih akademik Matej Bor znanstveno obravnava narodno identiteto Etruščanov, ki so za zgodovino pisje še vedno uganke.

Ker ne moremo vzeti potrebnih posojil za tiskanje knjige, ne da bi vedeli, kako jih bomo odplačevali, nujno prosimo vse slovenske ustanove po svetu (društva, župnije, gospodarska in diplomatska zastopstva, uredništva itd.), naj nam sporočijo, koliko izvodov bi prevzeli za prodajo v lastnih krogih in za posredovanje raznim knjigarnam. Upoštevajte tudi izvode, ki naj bi jih vsaka ustanova podarila na lastne stroške ali z dobičkom od prodaje knjig tamkajšnjim politikom, drugim vplivnim osebam in znanstvenim krogom. Gre za domoljubno dejanje, ki je vredno nekaj žrtvovanja. Knjiga bo dobrodošla tudi za tiste Slovence, ki ne obvladajo več slovenščine.

Pomagajte nam. Od vaših prednáročil je odvisno, če bo tako pomembna knjiga, ki bi lahko bila ena največjih promocij Slovenije v svetu, lahko izšla.

Prosimo, da pošljete vsa sporočila na naslov: Ivan Tomažič

Bennogasse 21

A-1080 Wien, Austria.

Prosi in vas pozdravlja

IVAN TOMAŽIČ

je že starejši fant in je z velikim spoštovanjem govoril o svoji zaročenki Cilki. Njena pisma in paketi, ki mu jih je pošiljala, so mu bili v veliko tolažbo.

Ob mojem prihodu je imela "smrtna celica" devet stanovalcev, čeprav je bila določena le za dva jetnika. V devetih smo imeli dve slamnjači, v katerih je bilo več prahu in bolj kot pa slame. Ponoči so nas obiskovale stenice, ki so se skrivale po špranjah. V celici ni bilo ne postelje ne pograda. Slamnjači smo zjutraj porinili v kot pod okno, zvečer pa sredi sobe, da smo počez ležali na njih. Ker pa ni bilo prostora za vse, so bili nekateri kar na tleh.

Pozneje smo dobili še "prirastek", tako da nas je bilo nekaj časa enajst.

Starešina sobe Oskar mi je dal navodila za življenje v tej celici. Karor hitro se odpro vrata, moramo vsi skočiti v vrsto s hrbti proti vratom. Vprašal sem, zakaj to zahtevajo.

"Verjetno nismo vredni, da bi gledali obraze paznikov, ali pa se bojijo, da ne bi skočili vanje," mi je odgovoril.

"Kaj pa na sprehod greste kdaj?"

"O tem se pri nas sploh ne govori," mi je rekel.

Povedal sem mu, da sem bil šest mesecev v bunkerju in nikdar na sprehodu.

Potolazil me je, da se je njemu prav tako godilo. Vrh vsega pa je imel še verige na nogah.

Kmalu smo postali prijatelji. Čeprav nismo imeli knjig, nam ni bilo nikdar dolgčas. Vsakdo je pripovedoval zgodbe iz svojega življenja, najprej o zaporu, potem o preteklosti. Bili so živi romani. Ko smo obdelali sebe, smo pripovedovali o svojih potovanjih. Končno smo se lotili knjig, ki smo jih v življenju prebrali. Oskar nam je pripovedoval Karla Maya. S svojo bujno fantazijo nam je živo prikazal Indijance. Izreden spomin za prebrane knjige pa je imel Silvo Murovec, ki je prišel za mano v smrtno celico. Fant osemnajstih let, doma iz Gorenje Trebuše, zaposlen na Jesenicah. Tam je zvedel za Matjažovo vojsko. Neki delavec, ki je stanoval ob meji, ga je seznanil z begunci, ki so prihajali ilegalno iz Avstrije. Obljubili so mu brzostrelko in plačo, če se jim pridruži. Fant je pustil službo in zbežal v Avstrijo. Dobil je brzostrelko, ki je bila njegov ponos. Nekega dne je prišel na našo stran in prinesel nekaj letakov in literature. Vse je izročil prijatelju, ki je odnesel na Jesenice. Prijatelj pa se je ob kozarcu vina ojunal in začel deliti lističe in letake. Prijeli so ga in je moral povedati, kdo mu jih je izročil. Skupina udbovcov ga je spremljala do doma, kjer so planili v hišo in Murovca zgrabili. Obsojen je bil na smrt. Pozneje so ga pomilostili. Odslužiti pa je moral več let.

V naši družbi se je takoj znašel. Nič mu ni bilo dolgčas. Le hrane je bilo zanj premalo. Bil je v letih, ko bi vse pojedel. Napeto je poslušal zgodbe, ki so jih drugi pripovedovali. Bil je zelo načitan. Spominjal se je vseh junakov iz knjig. Vedel je, kdo je napisal to ali ono knjigo, kako je bilo junakom ime... Prebral je veliko Bevkovih del, Jurčiča, Finžgarja in druge. Pripovedoval nam je o Koroški in o ljudeh, ki jih je tam srečal. Njega so poslali v ogenj, sami pa so bili na varnem. Njemu so dali majhno nagrado, sami pa so bili pri obloženih mizah. Fant se mi je smi-

lil. Zanj je bila to avantura. Skoraj ni verjel, da je na smrt obsojen.

Glede verskega prepričanja smo bili enih misli. Večkrat smo skupno molili rožni venec, zlasti ob nedeljah. Zanimali so se za razne probleme. Padala so vprašanja o veri in Cerkvi. Imeli so dvome in zmešane pojme o marsičem. V jedru so ostali verni, toda okrog tega jedra se je nabralo mnogo plev in smeti.

Včasih smo bili kar razigrani. Bili smo rihterja, igrali smo šah, ki smo ga naredili iz kruha, ali pa smo si izmislili druge igre. Da je le čas tekel.

Najbolj zamišljen med vsemi je bil štajerski fant Toplak. Obdajale so ga čudne slutnje. Na njegovem obrazu je bila zaskrbljenost, nemir. Nekoga večera so se nenadoma odprla vrata. Odprl jih je naš paznik Povž, za njimi pa so čakali miličniki z brzostrelkami.

"Toplak!" je zaklical nekdo. "Vzemite svoje stvari in pridite ven!" Fant je težko zavzdihnil.

"Zbogom, fantje, me ne bo več," je izdaval.

Za njim so se zaloputnila vrata. Ostali smo onemeli. Drug drugega smo gledali vsi prepadeni. Torej je le res! Na smrt smo obsojeni. Enega so odpeljali. Slutil je.

"Verjetno je pomiloščen," nas je tolažil Oskar. "V drugo celico so ga odpeljali."

Tudi Oskar je bil prepaden. Sam sebi ni verjel, kar je rekel. Vsi smo čutili, da so ga odpeljali na morišče. Kam? Na Rakovnik? Na strelišče?

Dolgo časa smo molčali in zamišljeni gledali skozi okno. Imeli smo namreč to srečo, da je bilo okno veliko. Celo sonce je podnevi sijalo v celico.

Tisti večer smo še bolj zbrano molili rožni venec. Dolgo nismo mogli zaspati.

/Nadaljevanje prihodnjič/

MI BOMO SANJALI . . .

O pesem jekla, rude in lesa,
ne boš več dolgo z znojem nas pojila!
Zamira naših krepkih mišic sila,
in tiha vdanost klone nam duha.

Ne mami več nas hrupni klic zlata.
Mladina naša drzno je stopila
v obzorja nova, v novih dni mamila,
v prihodnjo slavo novega sveta.

Mi bomo sanjali, kako po gričih
blešče se v soncu bele zidanice,
kako po lokah klijejo cvetlice,

in sanjali o živih gozdnih ptičih,
o polju, kjer pšenični zlati klas
veselje diha v tiho rodno vas . . .

IVAN ZORMAN

Na željo objavljam pismo dr. Juraka, predsednika SIM, ki pa vsaj zame ni preveč prepričljivo. Zasludujem razvoj SIM iz podaljšane roke prejšnjega režima v demokratični sistem. Ustvarjam si lastno mnenje, moti pa me še veliko stvari. Predolgo je bila v starih kolesnicah – isti ljudje prej in zdaj je ne morejo potegniti na novo pot, ki bi bila sprejeta od vseh izseljencev.

Da boste slišali tudi drugo plat zvona, je tukaj pismo predsednika SIM:

V reviji Misli (junij 1993, str 143) ste objavili krajši, nepodpisan pripevek "O izseljski matici". V njem pišete, da hoče "Slovenska izseljska matica ostati privilegirana organizacija v zvezi s slovenskim izseljenstvom po svetu, kakor je bila od vsega početka". Ta stavek ne ustreza resnici, saj SIM ne trdi, da druge institucije ne smejo sodelovati z izseljenci, protestirali smo le proti – milo rečeno – dokaj nenavadni metodi, da se sedaj, v času ko govorimo o demokraciji, enostavno vzame del sredstev, ki je namenjen za osebne dohodke zaposlenih.

Tudi to bi še nekako poskušal razumeti, če bi kdo navedel konkretne očitke Matici, npr. da s katerim društvom ali posameznikom ni bila pripravljena sodelovati, vendar Vam lahko zatrdim, da v zadnjem obdobju, od decembra 1990, ko sem prevzel vodstvo SIM, tega ni bilo.

Moje mnenje je, da Republika Slovenija premalo podpira sodelovanje Slovencev po svetu z matično domovino in ko bi ustrezni državni organi svoje napore usmerili v to smer (pri čemer bi zagotovili sredstva tudi za druge institucije, ki se žele ukvarjati s temi vprašanji), sem jih vedno pripravljen podpreti.

Upam, da boste v korist objektivne obveščeniosti Vaših bralcev, objavili tudi moje pismo.

S spoštovanjem!

Dr. Mirko Jurak,
Predsednik SIM

SV. RAFAEL SYDNEY

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

POKOJNI – V četrtek 22. julija 1993 je zvečer na svojem domu v Smithfieldu umrl rojak FRANC PIRNAT. Rojen je bil v Domžalah 4. marca 1920 kot sin Marjete Pirnat. Dne 18. maja 1941 se je v Domžalah poročil s Cecilijo Habjan, po rodu prav tako iz Domžal. Leta 1945 je družina bežala pred komunizmom v Avstrijo, kjer so živeli v Celovcu do leta 1949, ko so se izselili v Santiago, Čile. Kakor doma, je pokojni tudi v novi domovini opravljal svoj slaščičarski poklic. Zaradi razmer v Čile se je družina odločila za izselitev v Avstralijo, kamor je prišla leta 1984, sinovi pa že preje, da so pripravili pot. Najprej so Pirnatovi živeli v Canley Heights, zdaj pa že nekaj let v Smithfieldu. Franc je že leta 1979 prvič preстал srčni infarkt, leta 1991 pa drugega. Obakrat si je vsaj deloma opomogel. Rad je prihajal v našo cerkev k slovenski maši, kar je bil navajen že od doma in vsa leta, ko so živeli še v Čile. Še nedavno je bil pri nas ter je prejel tudi svete zakramente. Bil je dober mož in oče ter je z ženo lepo vzgojil vse štiri otroke. Družina je bila tesno povezana med seboj. Sin, ki je prvi prišel v Avstralijo, je takoj začel urejati za prihod ostalih bratov, sestre in staršev. – Rožni venec za pokojnega je bil opravljen v soboto popoldne, 24. julija, v pogrebnem podjetju Simplicity Funerals v Smithfieldu. Pogrebna maša pa je bila v naši cerkvi v Merrylandsu v ponedeljek 26. julija. Nato smo ga spremili na slovensko pokopališče v Rookwoodu.

Pokojnik zapuščata poleg žene Cecilije sina Zvonka (Antona), 48 let, ki je poročen z Brigito r. Lorbek in imata hči Kati, 7 let, ter živijo v Brisbanu. Drugi sin je Boštjan (41 let), ki je še sam in živi v Smithfieldu. Tretji je Franc Vladimir (38 let), ki je tudi še sam in živi v Ashfieldu. Najmlajša družinska članica je hčerka Martina (35 let), ki je poročena z Davidom Rosen in živi v Padstov ter imata 10 mesecev starega sina Daniela. Vsem iskreno sožalje ob težki izgubi.

V petek 6. avgusta zjutraj je v Prince Alfred bolnišnici v Camperdownu umrl rojak ALOJZ KNAUS. Rojen je bil 22. decembra 1926 v vasi Mali log (Loški potok) v družini Antona in Pavle r.r. Milač. Leta 1957 je odšel v Avstrijo, kjer je ostal tri leta, nato pa je emigriral v Avstralijo. Kmalu se je tu spoznal z Marijo Ružič (po rodu iz Splita), ko je bila tu na obisku pri svoji sestri Olgi. V decembru 1961 sta se v Paddingtonu (Sydney), poročila. Alojz je bil zaposlen v steklarni prav do svoje upokojitve leta 1988. Potem sta odšla z ženo na obisk sorodnikov v Ameriko, Kanado, Slovenijo in Dalmacijo, kjer sta ostala štiri mesece.

Lojzu so zdravniki pred enim letom povedali, da ima raka na pljučih. Začel je s kemoterapijo in obsevanjem, kar je bolezen sicer zavrlo, ni pa jo ustavilo. Pokojnik zapuščata poleg žene Marije sestro Pavlo v Chicagu, sestro Mico Mohar v Ribnici, sestro Ivano Bačnik v Loškem poroku ter veliko nečakov in nečakinj. Iz Amerike je prišel na stričev pogreb njegov najljubši nečak Toni Knaus. Molitve za pokojnika smo opravili v ponedeljek 9. avgusta v pogrebnem zavodu Funerals of Distinction, Fairfield, naslednji dan pa je bila pogrebna maša v naši cerkvi sv. Rafaela. Sledil je pogreb na slovenski del pokopališča Rookwood.

Sožalje sorodnikom, Alojzu pa mir pri Bogu!

Dodati moram še enega pokojnika, za katerega sem zvedel šele nedavno: Dne 27. aprila letos je v Barrack Heights (Wollongong), NSW, umrl rojak FRIDERIK MLAŠKO. Rojen je bil 10. julija 1921 v Mariboru. Njegova zakonska družica je bila Herta Gritch, ki je bila slovenskega rodu, a rojena v Tirolah (Silz). Poročila sta se v Grazu v Avstriji leta 1951 ali 1952. – Pogrebne molitve je opravil v krematoriju v Kanahooka župnik iz Barrack Heights. Povedal je, da je pokojnik od ženine smrti redno hodil k nedeljski maši. Upepelitev je bila 30. aprila letos. Friderik je zapustil dve hčerki, obe že poročeni. R.I.P.

KRSTA – Jaxon Peter Avery, Rosemeadow, NSW. Oče Peter, mati Tanja r. Kukovec. Botra sta bila Ross in Sue Russo. – Merrylands, 4. julija 1993.

Daniela Frances Berke, Smithfield, NSW. Oče Aleks, mati Nadia r. Milutinović. Botra sta bila Paula in Frank Bugge. – Merrylands, 24. julija 1993.

Novorojencema, staršem in botrom – čestitke!

POROKA – Ante Dominis, Warrawong, NSW. Sin Rudolf in Marije r. Milin. Rojen in krščen v kraju Sali na Hrvaškem, in Brigita Breda dr. Stepančič, Merrylands, NSW, hčerka Petra in Marije r. Petelin, rojena v Sydneyu, krščena v cerkvi svetega Benedikta, Broadway, NSW. Priči sta bila Nikša Dominis in Elizabeth Tompsett. – Merrylands, med poročno mašo dne 3. julija 1993.

Novorojenemu paru iskrene čestitke z željo po

obilici božjega blagoslova na skupni življenjski poti. Nevesti – mladi zdravnici Brigiti Bredi Stepančičevi, ob tej priliki tudi iskreno čestitamo k doktorski diplomi. Veseli smo, da imamo zopet enega naših mladih v zdravniškem poklicu. Brigita lepo in tudi rada govori slovensko. Kot že nekaj mesecev doslej, bo nadaljevala z zdravniško prakso skupaj s starejšim zdravnikom v Elderslie (Camden). Želimo ji mnogo uspeha!

CANBERRA ima slovensko službo božjo v nedeljo 19. septembra in 17. oktobra – vsako tretjo nedeljo v mesecu ob štirih popoldne. Kraj je Garran, A.C.T.

FIGTREE ima slovensko mašo vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu ob peti uri popoldne. Torej: 22. avgusta, 12. in 26. septembra. V oktobru pa tudi vse srede ob sedmih zvečer.

NEWCASTLE pride na vrsto v nedeljo 29. avgusta. Kraj: cerkev Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Čas: ob šestih zvečer. Po maši običajno srečanje v cerkveni dvorani. Obvestite se med seboj, kar je važno za tiste, ki nimajo naših obvestil. Tamkajšnjemu klubu "Tivoli" sem hvaležen, da skrbi za objavo, pa tudi za prevoz rojakov, ki so odvisni od pomoči drugih.

"NAŠA" CERKEV v Brisbanu je praznovala v nedeljo 4. julija stoletnico. Marija Andreis, ki po družinski tradiciji skrbi, da je bandero brisbanske slovenske skupnosti vedno pri naši maši, je tudi ob jubileju poskrbela, da je bilo naše bandero med slovesno mašo v prezbiteriju ob glavnem oltarju. Kakor Marija poroča, se je slovesnosti udeležilo kakih trideset rojakov. – Pri slovenski službi božji, 1. avgusta v isti cerkvi, pa se je zbralo okrog štirideset Slovencev.

ZLATA OBALA ima naslednjic slovensko mašo v soboto 20. novembra ob pol osmih zvečer. Obvestite se med seboj, da se bo tamkajšnja vaša skupnost še bolj utrdila ter se rojaki spoznate med seboj. Pri zadnji službi božji je bilo navzočih kakih štirideset rojakov, podobno kot v Brisbanu.

BRISBANE ima naslednjo slovensko mašo v nedeljo 21. novembra ob 11.30 in bi prosil, da se obvestite med seboj, da nas bo čim več. Lepo je, če rojaku, ki nima svojega prevoza, pomagata priti k naši maši.

CORNUBIA – na zemljišču "Planinke", bo na nedeljo slovenske maše v Brisbaneu služba božje besede za pokojne. Bo ob treh popoldne pri kapelici. Mesec november je mesec spomina pokojnih – spomnili se bomo vseh rojakov, ki so v teku let umrli v Queenslandu. Med njimi je tudi arhitekt Cveto Mejač, ki je napravil načrt za to spominsko kapelico.

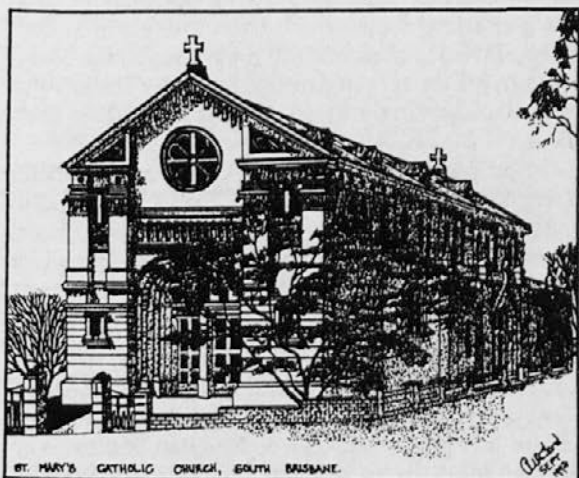
"Naša" cerkev Matere božje, South Brisbane

DOBRODELNA VEČERJA 31. julija je bila zelo uspešna. Skupno delo vseh treh delovnih skupin je obrodilo zavirljiv uspeh. Ker sem bil sam na pastoralnem obisku v Queenslandu, ne morem poročati kot očitavec, ampak kar pravijo drugi. Saša Lajovic piše takole: "Bilo je preko 250 gostov. Ne morem prehlitati celotno organizacijo. Hrana je bila odlična in kljub velikemu številu ljudi servirana topla in naglo. Bilo je prijetno za oči: vse gospe, ki so stregle, so bile enako oblečene. In enako prijazne. Kljub težkemu delu so bile vse nasmejjane ter so imele prijazno besedo za vsakega gosta. Najlejša hvala vam, pa tudi vsem tistim, ki niso prišle ven iz kuhinje. . ." – Med gosti večerje je bil p. Bazilij, ki je prišel iz Melbournu, da v moji odsotnosti pri sv. Rafaelu opravi nedeljsko mašo. Hvala mu za pomoč!

19. MLADINSKI KONCERT se bliža. Nastopajoče prosimo, da nam čimprej, javijo svoje programe, da uredimo spored prireditve. Prijavnice so na razpolago pri Sv. Rafaelu v Merrilandsu, pa tudi po ostalih dveh verskih središčih in po društvih. Pošljite jih na naslov: St. Raphael, P.O.Box 280, Merrylands, NSW 2160. Za pojasnila nam lahko telefonirate (vprašajte za sestro Francko) na: (02)682 5478, ali (02)637 7147, ali pa Marjeti Bolko, tel.(02)644 75662; kdor se hoče poslužiti Faxe, je številka (02)644 7226. Številka našega faksa pa je na zaglavju te rubrike.

ROMANJE V EARLWOOD bo to leto na nedeljo 3. oktobra ob treh popoldne. S sveto mašo bo združena rožnovenska pobožnost za mir na svetu. – V oktobru bo Marijin kip spet romal od hiše do hiše, kjer se bodo ob večerih zbirali naši rojaki ob molitvi rožnega venca.

ROMANJE V PENROSE PARK pa bo na vrsti v ponedeljek 13. septembra in spet v sredo 13. oktobra. Sveta maša bo ob enajsti uri dopoldne, ob 1.30 pa

ST. MARY'S CATHOLIC CHURCH, SOUTH BRISBANE.

procesija k lurški votlini, kjer bomo imeli pobožnost in blagoslov z Najsvetejšim. Marija vas prisrečno vabi!

CAR RALLY je že nekaj časa vsakoletna prireditel naše mladinske skupine. Organizira jo lanskoletni zmagovalc, ki je v tem primeru družina Edija in Lucije Dekleva. Ker sem pisanje zaključil pred tem dogodkom, bo o izidu poročal drugi mesec p. David.

Z VSEH VETROV

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. je najvil svoje 61. pastoralno potovanje zunaj Italije in prvi obisk na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze: od 4. do 10. septembra bo obiskal države Litvo, Latvijo in Estonijo. Med tridnevnim postankom v Litvi bo papež iz prestolnice Vilne obiskal tudi Kaunas in druge kraje. Že dvakrat je bil pripravljen obiskati to deželo, a sovjetske oblasti mu niso izdale dovoljenja. To je bilo ob 500-letnici smrti litovskega narodnega zavetnika sv. Kazimira v letu 1984, in pa leta 1987, ko so Litovci praznovali 600-letnico pokristjanjenja.

SLOVENC kar precej romajo v Rim. Iz pisma dr. Maksimilijana Jezernika, rektorja Slovincuma, povzemam, da jih je bilo v začetku junija kar 250 pri papeževi avdienci, sredi julija pa 80 in teden kasneje 150. Omeni tudi družino Šraj iz Melbourn, ki je ob obisku Slovenije nekaj dni preživela v našem rimskem zavodu Sloveniku. "Pri splošni avdienci je papež pozdravil tudi Slovence iz Avstralije — to je bila seveda Šrajeva družina," piše dr. Jezernik in nadaljuje: "Šrajeva gospa je poizkusila tudi naše nove orgle, ki smo jih za Slovincum naročili ob rojstvu republike Slovenije kar pri domači orglarski delavnici v Hočah. Vse kaže, da odgovarjajo in so v ponos slovenskim obrtnikom."

Gospa Šraj je po rodu Avstralka, govori pa odlično slovensko. Po poklicu je advokat, ima pa za seboj tudi orglarsko šolo. Pred odhodom v Evropo ji je moral urednik Misli napisati priporočilo, da je lažje sedla k orglam po slovenskih cerkvah.

SARAJEVSKI NADŠKOF Vinko Puljić si je v juliju s pomočjo oklepnega vozila mirovnih čet OZN po velikih težavah ogledal različne dele osrednje Bosne. Njegove ugotovitve so kaj žalostne: Katoliški Cerkev grozi v BiH popoln razkroj. Večina katoličanov je bilo pobitih, ali pa so se umaknili v varnejše kraje. V

P. DAVID me bo nadomeščal v verskem središču v Merrylandsu in pri slovenskih mašah po naših naselbinah do moje vrnitve 29. septembra. Nekaj dni pozneje pa bo p. David odletel v Chicago, ZDA ter od tam na novo službeno mesto — na slovensko župnijo sv. Jožefa, Joliet, Illinois.

Hvala za pomoč pri nas in obilo blagoslova v ZDA!
P. VALERIJAN

Travniku in okolici jih je od 26.000 katoličanov ostalo le tisoč. Podobno je v drugih predelih Bosne. V Kraljevi Sutjeski — kraj je bil svoj čas lepo cerkveno in kulturno središče — jih ni več. Cerkve, samostani in vse cerkvene ustanove so porušene in opustele.

PODOBNE RAZMERE so tudi v Beogradu, kakor poroča naš rojak beograjski nadškof in metropolit dr. France Perko v pogovoru z italijansko katoliško revijo "Il Sabato". "V začetku vojne je naša Cerkev v Beogradu štela 34.000 vernikov, danes nas je še kakih 8.000. Odkar je papež obsodil vojno, nasilje in posebej "etnično čiščenje", so Srbi še bolj prepričani o tem, da ima Vatikan protipravoroslavne in protisrbske namene. Katoličane so prej v Beogradu kolikor toliko prenašali, zdaj pa jih odkrito sovražijo.

Nadškof Perko je sicer v dobrih osebnih odnosih s srbskim pravoslavnim patriarhom Pavlom, kakor tudi islamskim muftijem. "Žal pa je zelo težko, če že ne skoraj nemogoče navezati dialog s Srbi in jih spodbuditi k razumnosti," je odkrito povedal. Obsodil je taktiko Srbov, ki najprej preženejo nesrbsko prebivalstvo, nato pa skušajo osvojena območja posrbiti.

V AVSTRIJI že nekaj časa deluje posebni gradbeni red, ki je pripravljen pomagati pri zidavi raznih objektov med potrebnimi. Zdej išče prostovoljce za pomoč Romuniji, na Poljskem in na Madžarskem. Vsak prostovoljec dela tri tedne brezplačno, zastoj je hrana in stan, red pa prispeva nekaj za zavarovanje in potovanje. Starost delavcev mora presegati osemnajst let in sposobni morajo biti delati na gradbišču. V glavnem gre za obnavljanje domov za otroke, invalide in podobne dobrodelne ustanove. Skupine prostovoljcev so meunarodne, kakor je tudi gradbeni red mednarodno razširjen. Letos računajo na pomoč 120 avstrijskih prostovoljcev.

PO RAČUNIH Unicefa, ki deluje v Braziliji, umre v tej državi vsako uro 30 otrok po enim letom starosti. Vzroki za to pa so lakota ter pomanjkanje pitne vode kot tudi splošne higijene. Najhujše so razmere na severu države, kjer je število na uro umrlih otrok celo 120.

BELGIJSKI KRALJ BAUDOIN je umrl v začetku

avgusta v starosti 62 let. Odpovedalo mu je srce. Vladal je dolgo dobo – 42 let. Z ženo Fabiolo nista imela otrok in belgijski prestol bo po njem zasedel njegov brat princ Albert.

Kralj je bil znan kot zavzet katoličan. Ko je leta 1990 belgijska vlada uzakonjala splav, ni mogla za to dobiti njegovega podpisa. Izpovedal je, da se raje odpove kroni kot pa pristane na umore nerojenih bitij. Vlada je napravila korak, ki še danes velja za sporno vprašanje, in odstavela kralja za en dan, da je lahko sprejela zakon o splavu brez njegovega podpisa.

SPREMENJENO gledanje na poroko in družino je glavni vzrok, da je v ZDA vedno več nezakonskih rojstev. Washington je objavil številke, ki kažejo, da se je v zadnjih desetih letih (od 1982 do 1992) močno povečalo število nezakonskih rojstev: med belimi ženami od 10 na 17 odstotkov, med črnskimi ženami pa od 49 kar na 67 odstotkov. Tudi drugod po svetu slika ni dosti boljša.

NEDAVNO je papež Janez Pavel sprejel odstop škofa Pavaa Žanića, ki je doslej vodil škofijo Mostar-Duvno. Njegovo mesto je prevzel škof pomočnik Ratko Perić. Znano je, da je škof Žanić nasprotoval dogodkom v Medjugorju, ki spada v mostarsko škofijo. Kakor je znano, ima novi ordinarij o medjugorskih prikazovanjih Matere božje drugačno mnenje.

NA IRSKEM napadov še kar noče biti konec. Zdaj je prišel poziv k miru skupno od štirih velikih irskih krščanskih Cerkva: katoliške, prezbiterijske, anglikanske in metodistične. V izjavi pravijo, da mora prenehati nasilje in razdejanje. Nasprotnike nasilja so pozvale, naj se združijo, da bodo več dosegli. Tudi mati Terezija je pozvala protestante in katoličane na Severnem Irskem k premirju, ko se je tam mudila na obisku. Državljanjska vojna traja že 25 let – kdo si že ne želi miru. Naj bi končno zmagalo načelo ljubezni. Vsak naj bi bil res pripravljen odpustiti in pozabiti.

PO RAČUNIH Svetovne zdravstvene organizacije (World Health Organisation) je svet od odkritja virusa AIDS-a pred dvanajstimi leti v Los Angelesu pokopal že dva milijona smrtnih žrtev te bolezni. Pravijo,

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS

ALDO and JOE

MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

da bo do konca tega stoletja – torej v sedmih letih – umrlo za aidsom še osem milijonov ljudi. Obenem isti vir omenja, da kljub raznim napovedim ni izgledov, da bi v nekaj letih našli zdravilo.

Leta 2000 bo 30 do 40 milijonov ljudi okuženih s to boleznijo, med njimi bo deset milijonov otrok, ki bodo okuženi že pred rojstvom v materinem telesu.

AIDS se hitro širi. Pred petimi leti je imel Thailand 200 znanih primerov te bolezni, lani pa je število naraslo na 450.000. V Burmi in Indiji se je število v komaj štirih letih dvignilo za 50 odstotkov. Danes je aids najpogostejši vzrok smrti v Abidjanu, glavnem mestu Slonokoščene obale v Afriki, pa je bil prvi primer te bolezni tam odkrit komaj leta 1985. Aids je vodilni vzrok smrti tudi že v New Yorku, San Franciscu in sedmih drugih mestih ZDA.

Visoke številke nam dajo misliti. In vendar svet ne gre prav nič vase: spolna razrvanost ima še komaj kaj meja, pornografija cvete, uzakoniti hočejo že poroke med istim spolom . . . Po tej poti aidsa ne bomo ustavili.

PATRIARH PAVLE, poglavar srbske pravoslavne cerkve, je nedavno povedal časnikarjem, da bi se prav rad srečal s papežem Janezom Pavlom, če bi le ta obisk kaj pomagal pri umiritvi vojnih razmer na Balkanu. Poudaril pa je, da srečanje ne zavisi samo od njega, ampak morajo o njem odločiti najvišji krogi Srbske pravoslavne cerkve. Osebnost je vedno pripravljen storiti vse, kar je v njegovi moči, "tudi če bi prišli le milimeter bliže miru na Balkanu". Dodal je, da bi se s papežem rad pogovoril o številnih zadevah.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

KOTIČEK

NAŠIH MLADIH

NAŠ POČITNIŠKI IZLET

Sonce je še spalo, ko se nas je deset mladih zbralo s patrom Tonetom pri slovenski cerkvi v Kew. Že ob petih zjutraj, ko je ves Melbourne še počival, smo odšli na dolgo pot v Grampians. Par ur smo se vozili, ampak čas je hitro minil, ker smo se v avtu zabavali.

Ob pol desetih smo prišli v Halls Gap. Ob pol enajstih pa smo se že vzpenjali proti vrhu Pinnacla. Vzelo nam je tri ure. Mladina po kamniti poti, pater Tone pa po strmih skalah. Ko smo se vrnili nazaj dol, smo imeli prijeten BBQ. Malo smo se igrali, potem pa nazaj v avto in do Balconies. Hoja do tja ni bila naporna, pa tudi daleč ni bilo. Že smo se pripravili za domov, a pater Tone je imel drugačne namene. Nič ni smo rekli, samo vzdihnili smo. Bili smo utrujeni, samo še za v posteljo. Kljub temu smo tiho sedli v avto in šli naprej.

Kar lepo je bilo hoditi navzdol ob potoku s slapovi, ob misli, da bo treba tudi nazaj gor, pa so nas že bo lele noge. A ko smo končno prišli do velikih slapov – Mackenzie Falls, smo videli, da se je splačalo. Tiho smo občudovali lepoto narave in ni nam bilo žal truda. Vrnili smo se, se na parkirišču preoblekli in se

OD ZELENIH GOR

OD ZELENIH GOR
IN OD ZLATIH ZOR,
SMO NAPILI SE LEPOTE VSI.
ZDAJ PONESEMO
TO LEPOTO VSO,
KAMOR SRCE NAŠE HREPENI:
NA RAVNO POLJE,
V NAŠE HIŠICE,
TAM VESELO PELO BO SRCE.

OJ, SRCE KIPI,
V DUŠAH NAM GORI
ČISTI OGENJ MLADE RADOSTI.
DOMU VDANI SMO,
MU DARUJEMO
VSO LJUBEZEN, SVOJE VSE MOČI.
BOG MODROST NAM DAJ,
POTA NAM RAVNAJ,
DA PREKMALU NAM NE ZVENE MAJ.

odpeljali proti domu. Vmes smo se seveda ustavili še pri MacDonalds v Ballaratu.

Pater Tone in slovenska mladina, hvala za lepo srečanje!

BARBARA SMRDEL
in BARBARA BROŽIČ

LEPO, lepo, da sta se oglasili kar dve Barbari s poročilom o planinskem izletu. Vsaka že drugič v tem letu. Kaj pa mladina drugih slovenskih skupin? Oglasite se vendar, saj imate tudi drugje svoje aktivnosti, ne le v Melbourne! Vem, nikogar ni, ki bi vas porinil k pisanju poročila. Pa naj se kdo sam odloči in kaj napiše! Bo še več vredno.

Tudi GALERIJA MLADIH rada objavi o naši mladini, ki noče pozabiti svojih slovenskih korenin. Pri tem mi morate pomagati starši in učitelji ter verska središča. — Striček

**RAZPORED KONZULARNIH DNI
VELEPOSLANIŠTVA REPUBLIKE SLOVENIJE**

V SEPTEMBRU 1993:

SYDNEY – 6.9.1993 od desete do ene ure popoldne v hotelu ParkRoyal Parramatta. Od tretje do šeste ure popoldne v prostorih društva Triglav.

MELBOURNE – 7.9.1993 od desete do ene ure popoldne v ParkRoyal Melbourne. Od tretje do šeste ure popoldne v prostorih kluba Jadran.

– 8.9.1993 od desete do druge ure popoldne v verskem središču v Kew (pisarna S.N.S.).

V OKTOBRU 1993:

SYDNEY – 4.10.1993 od desete do ene ure popoldne v hotelu ParkRoyal Parramatta. Od tretje do šeste ure popoldne v verskem središču, Merrylands.

MELBOURNE – 5.10.1993 od desete do ene ure popoldne v hotelu ParkRoyal Melbourne. Od tretje do šeste ure v prostorih Slovenskega društva Melbourne, Research.

– 6.10.1993 od devete do dvanajste ure dopoldne v verskem središču v Kew (pisarna S.N.S.).

ADELAIDE – 6.10.1993 od četrte do sedme ure zvečer v verskem središču (West Hindmarsh).

– 7.10.1993 od desete do ene ure popoldne v prostorih Slovenskega kluba.

GOLD COAST, Qld. – 8.10.1993 od devete do dvanajste ure dopoldne pri Slovenski skupnosti Gold Coast; od ene do četrte ure popoldne v prostorih slovenskega društva Planinka, Cornubia.

Veleposlaništvo je pripravilo program konzularnih dni na podlagi števila dosedaj zbranih konzularnih zahtev. V primeru potrebe bomo organizirali tudi dodatne konzularne dneve.

Da ne bo nepotrebne čakanja, naj bi bili obiski v času konzularnih dni po predhodnem dogovoru (by appointment) z veleposlaništvom.

V primeru, če gre za izjemno nujne zadeve, naj se stranke obrnejo na naše poslaništvo, kjer bomo uredili vse, kar bo potrebno za hitro rešitev primerov.

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

**KRIŽEM
AVSTRALSKE SLOVENIJE**

Veleposlaništvo RS v Canberri ima vsak delovni dan uradne ure od desetih do ene ure popoldne. V tem času lahko dobite vse potrebne konzularne informacije, osebno ali telefonično. S tem se bomo tudi lahko izognili napačnim tolmačenjem nekaterih konzularnih vprašanj.

Naše veleposlaništvo uraduje na naslovu:
ADVANCE BANK CENTRE – Level 6,
60 Marcus Clarke Street, CANBERRA CITY.

Številka telefona je (06) 243 4830.

Številka faksimila pa je (06) 243 4827.

Pisma in drugo pošto pa pošiljajte na naš poštni predal: EMBASSY OF SLOVENIA,

P. O. Box 284, Civic Square,
Canberra, A.C.T. 2608

ALJAŽ GOSNAR, odpravnik poslov

SLOVENIJA – V juliju sem obiskala v Šiški našo staro znanko iz kuhinje Baragovega doma v Kew – sestro Emo. Kot nalašč prav ob njenem zlatem jubileju.

MACQUARIE UNIVERSITY

SCHOOL OF MODERN LANGUAGES

**Temporary Lecturer
in Slavonic Studies**

(Slovenian)

Ref 900591

The appointee will be expected to teach Slovenian language, literature and culture, as well as develop and maintain cordial relations with the Slovenian community.

A higher degree and a background in research in Linguistics or Slavonic Studies is required, as well as native or near native competence in Slovenian and English and a proven capacity to deliver lectures in either language. Preference will be given to applicants with experience in teaching students of English speaking background by the distance education (external) method. Enquiries: Mrs H Koscharyk (02) 805.7034.

The position is available from 1 February 1994 for an initial period of one year with the possibility of further extension, subject to availability of funding.

Salary range: Level B (Lecturer) \$41,000 to \$48,688 per annum
Applications including curriculum vitae, visa status, and the names and addresses of three referees should be forwarded to the Recruitment Manager, Personnel Office, Macquarie University, NSW 2109 by 23 July 1993, facsimile no. 805 9748. Applications will not be acknowledged unless specifically requested.

Equal Employment Opportunity and No Smoking in the Workplace are University Policies.

ad:orp

ju redovnih obljub, ki ga je praznovala 10. julija na Brezjah. Sreča se mi je nasmehnila, da sem pozdravila ob njej tudi sestro Silvestro, ki je prišla iz Čakovca v Slovenijo na duhovne vaje. Skupno s prijazno predstojnico šišenske sestrskeske hiše sestro Tadejo vam vsem pošiljamo dobre misli in iskrene pozdrave.

Slovenija je vedno lepa kot nevesta; celo obdaja te neki občutek, da si vsak dan gost ob polni mizi na gostiji. Vseeno se ne moreš vedno počutiti prešerno, a takele priložnosti so namenjene prav za to.

Ko potujem po tej zeleni deželi pod Triglavom in ogledujem ponoči osvetljene cerkvice na hribočkah, občutim prerojenost, ki počasi a vendar vztrajno prebujata narod iz nemirnega spanja . . .

Tople pozdrave in na svidenje! — Helena Leber

Helena Leber

ZAHVALA — Dne 1. julija tega leta je nepričakovano zapustil svoje drage DR. MIHAEL COLJA, doma iz Branika (Rihenberg). Svojo življenjsko pot je zaključil v Sydneyu, mirno zaspal v Gospodu in v onostranstvu pričakuje obilno rešenje.

Naj gre topla zahvala vsem, ki so blagemu pokojnemu izkazali pozornost ob poslednjem slovesu.

Žalujoci otroci Tatjana, Radovan, Igor in Miriam z družinami.

BURNSIDE, S. A. — Spoštovani p. urednik! Iz Slovenije smo od poznanih prejeli pismo, v katerem nas prosijo za pomoč pri iskanju pogrešanega sorodnika. Obračamo se na "Misli", katerih naročniki smo že dolga leta in vemo, da potujejo na vse strani širne Avstralije. Prepričani smo, da bo to najboljša pot do morebitnega uspeha.

Podatki, ki smo jih prejeli v pismu, pa so sledeči: Jožefa Klopčič, ki živi v Ljubljani, išče svojega brata, ki se več ne oglašaja domačim. FRANC CUNK (pred kakimi desetimi leti je preimenoval svoje ime v FRANC KLEMENČIČ) je bil rojen leta 1938, njegov naslov pred odhodom od doma pa je bil Črneča vas, Kostanjevica ob Krki, Dolenjska. Njegova žena je angleškega rodu.

Sestra ga lepo prosi, naj se oglasi, naj bo po slovensko ali angleško.

To so vsi podatki. Škoda, da ni njegovega zadnjega naslova v Avstraliji, kar bi gotovo pomagalo pri iskanju. Vsekakor upamo, da kdo bralcev ve zanj in mu bo povedal, da ga iščejo.

Že vnaprej se uredništvu najlepše zahvaljujemo in Vas pozdravljamo — Janez in Anica Marinček

Ljubljanskega naslova sestre pogrešanega nisem objavil, da bi ne prišlo do kake zlorabe. V vseh teh zadevah iskanja pogrešanih uredništvo MISLI rade volje sodeluje ter bo sleherno novico o pogrešanem Francu poslal Marinčkovim. — Urednik

PASCOE VALE, VIC. — Sicer je minilo že pol leta odkar so prišle med nas v Avstralijo letošnje Goriške mohorjevke, a za pohvalo ni nikdar prepozno. Zares so vredne pohvale — in branja. V Koledarju je lep opis sedanjega papeža Janeza Pavla II. in njegovega obiska Ogleja, Trsta, Gorice, Vidma . . . Dalje opis slovenske mladine, ki poje od Trsta do Doberdoba in še dalje po cerkvah in po vaseh na odrih lepe slovenske pesmi. Hvala Bogu, slovenska beseda in zlasti pesem še ni umrla, pa čeprav je ta del slovenske zemlje padel po prvi svetovni vojni pod Italijo. Opis slovenskih duhovnikov, živih in mrtvih, nam razprši meglo, da imamo pred očmi čistejšo sliko preteklosti.

Kdor ljudi slovensko besedo in želi, da še ostane v našem primorskem zamejstvu — pa tudi med nami v

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

Tel: 724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2165

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

Za ljubitelje slovenske glasbe in knjige

SLO — IMPEX COMPANY

25 Reserve Rd., BEAUMARIS 3193, Victoria
Uvoz audio-video kaset in knjig
založb "Mladinska knjiga", "Obzorja Maribor"
Suha roba in razni spominki
Telefon: (03)589 6094 — Fax (03)589 6085
HELENA in IVO LEBER

Avstraliji — sezi po Goriških mohorjevkah. Kot sem slišala v naši melbournski Baragovi knjižnici, so še na razpologo. — Marcela Bole

Naj dodam, da je Goriška mohorjeva med vsakoletno zbirko knjig uvrstila tudi Primorski slovenski biografski leksikon. Letos ga je z 18. snopičem in z gesli pod Ž zaključila. V tem zadnjem snopiču pa je že začela z dodatkom imen, ki prej niso prišli v leksikon.

Naj povem, da je zdaj pod B ovekovečeno tudi ime naše pesnice Marcele Bole. Čestitamo ji, saj je to v ponos njej in tudi nam vsem! — Urednik

KEILOR DAWNS, VIC. — Ob težki izgubi dragega moža ERNESTA POLAK, dobrega očeta in starega očeta, kakor tudi brata in strica, se iskreno zahvaljujem sorodnikom ter vsem dobrim prijateljem in znanem za pomoč in tolažbo v teh težkih dnevih slovesa.

Enako se vsem zahvaljujem za cvetje. Zahvaljujem se Slovenskemu društvu St. Albans za tako veliko pomoč, posebej gospodu Cafu za poslovljne besede na grobu, kakor tudi slovenskim organizacijam Viktorije. Posebna zahvala Fr. Baziliju in Fr. Toniju za molitve, tolažilne besede in pogrebne obrede.

Žalujoča žena Ema z družino

Prodajam takoj vseljivo nadstropno stanovanjsko hišo s sadovnjakom in primerno velikim vrtom. Je na lepem kraju v RADENCIH, SLOVENIJA. Zelo primerno za mirno poslovno ali turistično dejavnost.

Podrobnejše informacije: K. SATLER, 35 Whitehorse Road, Blackburn, 3130, Vic.

Telefon: (3) 877 4128.

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS

Pty. Ltd. Inc.

VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.

85-87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.

Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!

Raztreseni profesor pride na avtobus. Neki otrok takoj vstane in mu prepusti svoj sedež.

"To je pa zelo lepo od tebe," ga pohvali. "Kako pa ti je ime?"

"Blažek sem, očka."

+

Nič kaj dober pevec gostuje v malem mestu. Zgodaj popoldne pred večernim nastopom pride v trgovino kupec in pokupi vse paradižnike in vsa jajca.

"Aha," pravi trgovec, "nocoj boste pa najbrž šli na koncert starega krokarja."

"Ne, ne, jaz sem tisti krokar . . ."

REŠITEV križanke prejšnje številke:

Vodoravno: 3. moti; 7. dekan; 8. veda; 9. kite; 10. levičar; 12. reva; 15. naval; 18. vata; 19. opeka; 21. opore; 22. kvar; 23. žalec; 26. trak; 29. pecilni; 30. vlak; 31. usta; 32. snaga; 33. stik. — Navpično: 1. reden; 2. balinar; 4. ovira; 5. iver; 6. udav; 9. kava; 11. Čatež; 13. eter; 14. Adam; 16. lovec; 17. polt; 18. voda; 20. pacient; 22. Klek; 24. Apači; 25. mnogo; 27. rosa; 28. kvas.

REŠITEV so poslali: Lidija Čušin, Jože Štritof, Lojzka Pinterič, Vinko Butala, Jože Grilj, Marjan Jonke, Ivanka Student, Ivan Podlesnik.

Izžreban je bil Marjan Jonke.

Manufacturer of
Premium Quality
Smallgoods

Melbournskim
Slovincem
se priporoča

SMALLGOODS

209-215 St. George's Rd.
North Fitzroy, Vic. 3068

Tel.: 481 1777
Facsimile: 482 5411

Nudimo prvovrstne kranjske klobase,
sveže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne odlične mesne izdelke.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas:

naše mesno podjetje nadaljuje tradicijo
vam vsem znanega dolgoletnega podjetja

JOHN HOJNIK

1	2	3	4		5		6		7	8	9	10
11					12	13			14			
15					16				17		18	
19			20						21		22	
		23								24		
25	26								27		28	
29					30				31			
	32				33	34			35			
36					37				38		39	40
41				42					43		44	
45									46			

PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

- + Kesam se, ker se nisem pravočasno pokesal.
- + Če bi revolucija res žrla svoje otroke, kot pravi pregovor o revoluciji, potem bi že zdavnaj bruhala.
- + Preveč strahu se lahko kaže tudi kot premalo svobode.
- + Ne hvalite se s programom. Danes ga ima že vsak boljši pralni stroj.
- + X: Ravno eksperimentiram z miško.
Y: Jaz pa – z ljudstvom.
- + Zapraševati se je treba tudi znotraj. Tam smo ušivi.
- + Zakaj nimamo tudi zavoda za zaščito pred spomeniki?
- + Nekdanje Jugoslavije ni več, je pa še veliko nekdanjih Jugoslovanov.
- + Zabloda je, da se voditelji rokujejo. Saj se ne. Samo pulz si otipava.
- + Lahko je biti lev, če narediš iz okolice puščavo.
- + Domiselni vodja proglaši vsak zastoj za cilj.
- + Nesposobni so sposobni onesposobiti sposobne.
- + Trda glava vedno sanja o trdi roki.
- + Inflacija je davek na revščino.
- + Za marsikaterega slovenskega politika si želim, da bil moje sonce. Srečen bi bil ob misli, da je tako daleč stran.
- + Ko je človek spoznal, kakšni so ljudje, je pes postal njegov najboljši prijatelj.

Vodoravno: 1. nevezano, svobodno; 6. verske slovesnosti; 11. napravi rano; 12. drugo ime za cigana; 14. pove, da nekaj nimam; 15. glavni števnik; 16. stara dolžinska mera; 18. nizka rastlina z olesenelimi stebli; 19. pritrdilnica; 20. budi nas, pa ni budilka; 22. dva enaka samoglasnika; 23. mesto v našem zamejstvu (na Koroškem); 25. sadež v trdi lupini; 27. menjačice, enoceličarji; 29. gosji samci; 31. neprijetnega okusa, bridek; 32. skala pod vodo; 33. oziralni zaimek; 35. ves, nedeljen; 36. enota nihanja; 37. začinem s soljo; 39. beseda, ki opiše praznino; 41. vzklik; 42. skromen, nezahteven; 44. izraz ponujanja; 45. zborovanje cerkvenih predstavnikov; 46. svetovnoznano ime podjetja športnih oblačil.

Navpično: 1. nasvet, ponudba ideje; 2. prizadeta koža; 3. osebni zaimek; 4. pomožni glagol (2. oseba); 5. s plugom obdelovati zemljo; 6. preprosta čistilna naprava; 7. kemični znak za rubidij; 8. fizikalna enota za delo; 9. tece veliko silo; 10. nerabna stvar, izvizek; 13. nabreka; 16. nasprotno od majhen; 17. mojster, ki izdeluje zvonove; 20. navadno iz slame spletena košarica; 21. član enega evropskih narodov; 23. dobro razpoložen, zadovoljen; 24. nizko ocenjen; 26. deli posod, za katere držimo; 28. lastnost najsvetlejših barv; 30. pravoslavna sveta podoba; 31. črevesna bolezen; 34. veznik; 36. naselje; 37. kletna posoda; 38. čebelji pridelek; 40. trajanje; 42. predlog; 43. pove, da nekaj manjka.

Rešitev pošljite do 8. septembra na uredništvo!

“Moje novo dekle me ima za izredno pametnega in tudi lepega.”

“To se pa ne bo dobro končalo, če ti že v začetku tako laže.”

+

“Iz česa pa sklepaš, da je tvoja žena zelo raztrešana?” – “Dal sem ji denar za dve srajci zame, prinesla pa je klobuk zase.”

+

Poklicni tat, čez glavo zaljubljen, je prinesel svoji izvoljenki krasi diadem. – “Čudovit je!” je vzhičeno vzkliknila. “Ta je pa gotovo vreden deset let.”

+

“Gospod doktor, kaj naj storim? Moj mož med spanjem vso noč govori.”

“Dajte mu več možnosti, da bo govoril buden!”

HOJA ZA KRISTUSOM – Knjižica je v obliki molitvenika in obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. Cena 5 dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika vredne vsebine na 305 straneh. Cena 5 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE je molitvenik z velikimi črkami za ostarele, ki so jim opešale oči. Cena 10 dolarjev.

VSE POTI – V tekoči vezani besedi izražena topla razmišljanja je napisala v Melbournu Draga Gelt. Od vsake knjige gre en dolar za Dom počitka m. Romane v Kew. Cena 15 dolarjev.

DREAMS VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center of USA. Lepo darilo angleško govoreči osebi. Cena 11 dolarjev.

WHISPER – Anglesko-slovenske pesmi Danijele Hliš. – Cena 10 dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8 dolarjev.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6 dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je napisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13. dolarjev.

CELJSKE MOHORJEVKE 1993 so pošle, imamo pa še **CELOVŠKE** (40 dolarjev) in **GORIŠKE** (40 dolarjev) **MOHORJEVKE**. Odlične knjige, vredne branja. Mohorjeva družba praznuje letos že 140 letnico.

Imamo še več drugih knjig iz rodne domovine, zamejstva in zdomstva

LEPOTE SLOVENSkih CER-KVA je monumentalna knjiga z 283 čudovitimi barvnimi posnetki. Avtor fotografij je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Kupi jo, da bo postala tvoj družinski zaklad, ki ga boš s ponosom pokazal obiskovalcem druge narodnosti. Cena 49 dolarjev.

PRATIKA 1993 Celjske Mohorjeve družbe je na razpolago za res skromnih pet dolarjev.

SLOVENSko-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA)**, A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m. Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI – DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

Since 1982
DONVALE TRAVEL
has been organising

GROUPS FOR SLOVENIJA

and now
SLOVENIJA TRAVEL
has joined
DONVALE TRAVEL

ENROL NOW FOR ECONOMICAL GROUP TRAVEL TO SLOVENIJA 1994

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ŽE SEDAJ ZA SKUPINSKO
POTOVANJE V SLOVENIJO V LETU 1994

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije.
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666